

ВИСНОВКИ

експертної комісії щодо первинної акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» зі спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

Відповідно до підпункту 20 пункту другого розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011р. № 1124) та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 10-л від 09 січня 2017 р., експертна комісія у складі:

- Сафранов** - завідувач кафедри екології та охорони довкілля Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, *голова комісії*
- Тамерлан**
- Абісалович**
- Міронова** - професор кафедри екології Хмельницького національного університету, доктор сільськогосподарських наук, доцент, *член*
- Наталія**
- Геннадіївна** *комісії*

з метою проведення первинної акредитаційної експертизи у період із 11 червня по 13 червня 2018 р. включно, безпосередньо у навчальному закладі розглянула подану Київським національним університетом імені Тараса Шевченка акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності даного вищого навчального закладу державним вимогам щодо акредитації освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» (галузь знань 10 – Природничі науки) зі спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Проведення акредитаційної експертизи керувалось такими нормативно-правовими документами:

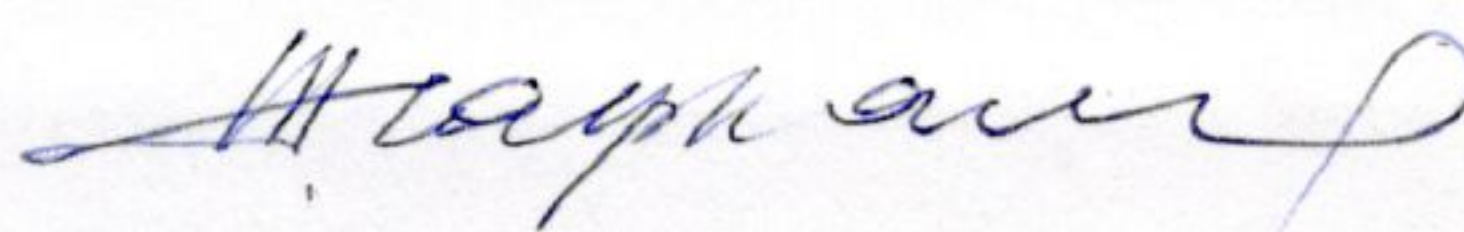
- Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (затверджене Постановою Кабінету Міністрів України №978 від 09.08.2001р.) зі змінами, внесеними згідно з Постановами Постановою Кабінету Міністрів України №1124 від 31.10.2011р., №801 від 15.08.2012 р., №507 від 27.05.2014 р.

- Державними вимогами до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №689 від 13.06.2012р.), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 4 липня 2012 р. за № 1108/21420.

- Ліцензійними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки України №847 від 24.12.2003р.) у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1377 від 29.11.2011 р.

- Постановою Кабінету Міністрів України №1019 від 08.08.2007 р. «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», із змінами та доповненнями, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України №849 від 10.08.2011р., №845 від 10.08.2011 р., №1124 від 31.10.2011 р., №801 від 15.08.2012 р., №233 від

Голова комісії

Сафранов Т.А.

05.04.2014 р.

- Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

- Наказом Міністерства освіти і науки України від 17 вересня 2012 р. № 1021 «Про затвердження зразків документів, що додаються до заяв для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері вищої освіти»,

- Наказом Міністерства освіти і науки України № 711 від 12.06.2014 р. «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах України I-IV рівня акредитації».

- Наказом Міністерства освіти і науки України № 1/9-539 від 06.10.2017 р. «Щодо акредитації освітніх програм».

- Державними будівельними нормами України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» (затверджене наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури № 117 від 27.06.1997 р.).

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої Київським національним університетом імені Тараса Шевченка до Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека»;

2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо кадрового складу, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення та якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека», що акредитується.

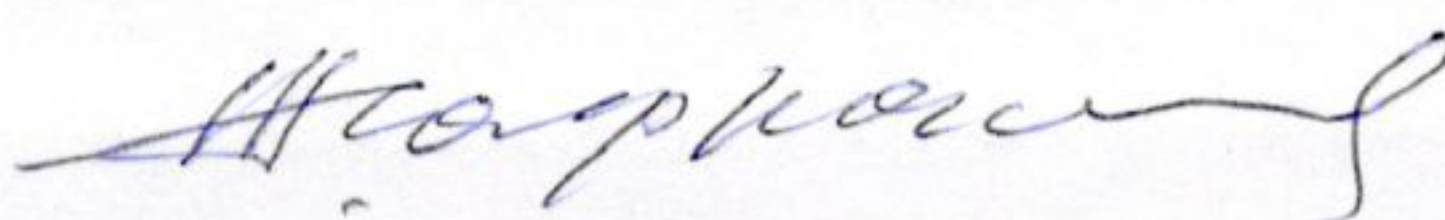
На підставі розгляду оригіналів документів, що забезпечують правові основи освітньої діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека», спілкування з керівництвом і відповідальними особами Університету, вивчення реального стану справ в Університеті експертна комісія дійшла таких висновків.

1. Загальна характеристика навчального закладу і спеціальності

Київський національний університет імені Тараса Шевченка – багатогалузевий класичний університет дослідницького типу, основними завданнями якого є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність. Історія Університету бере свій початок від 8 листопада 1833 р., коли було підтримано подання міністра освіти С.С. Уварова про заснування Імператорського Університету Св. Володимира на базі перенесеного до Києва польського Кременецького ліцею. Безпосереднє відкриття Університету відбулося 15 липня 1834 р. У 1834-1835 навчальному році в Університеті працював лише один філософський факультет з двома відділеннями: історико-філологічним та фізико-математичним, до складу якого входила кафедра зоології, першим завідувачем якої був проф. А. Л. Андржейовський (1834-1839).

У 1860-х рр. було розширено автономні права навчального закладу, чисельність кафедр зросла з 37 до 52, збільшилася кількість викладачів та студентів. Протягом 1930-х рр. в Університеті створювались нові факультети. У 1938 р. їх було вже вісім: фізико-математичний, історичний, філологічний, хімічний, геолого-географічний, біологічний,

Голова комісії

Сафранов Т.А.

юридичний та іноземних мов. У березні 1939 р., на честь 125-річчя з дня народження Тараса Шевченка Президія Верховної Ради СРСР присвоїла його ім'я Київському державному університету. У цьому ж році Університету було передано Канівський біогеографічний заповідник, що став науково-експериментальною та навчальною базою Навчально-наукового центру «інститут біології та медицини».

21 квітня 1994 р. Київському університету Указом Президента України Л.М. Кравчука № 176/94 було надано статус «національного», а 25 листопада 1999 р. новим Наказом Президента України Л.Д.Кучми № 1496/99 автономний статус Університету суттєво розширено. 5 травня 2008 р. видано Наказ Президента України В.А. Ющенка № 412/2008, яким передбачено перетворення Університету на головний навчально-науковий центр України з підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації. 29 липня 2009 р. постановою Кабінету Міністрів України № 795 Університету було надано статус самоврядного (автономного) дослідницького національного вищого навчального закладу, передбачено посилене фінансування програм перспективного розвитку Університету.

Екологічний напрямок в університеті було започатковано у 1944 р., коли після повернення Київського університету з евакуації та відновлення навчального процесу професором кафедри зоології В.М. Артоболевським було організовано кафедру екології та біогеографії, яка проіснувала до 1950 року. Крім того, у 1969 році стараннями завідувача кафедрою зоології безхребетних професора О.П. Криштала на біологічному факультеті було створено потужну Проблемну науково-дослідну лабораторію «Екології та токсикології», яка функціонувала до 2002 року. У 2011 р. в університеті було відновлено екологічний напрямок освіти шляхом відкриття кафедри екології та охорони навколишнього середовища на базі Навчально-наукового центру «Інститут біології». У 2016 р. кафедра пройшла акредитацію напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». Наприкінці 2016 р. у зв'язку з реорганізацією Навчально-наукового центру відбулося об'єднання кафедри зоології та кафедри екології та охорони навколишнього середовища у кафедру екології та зоології.

На даний час університеті функціонує 14 факультетів (географічний; економічний; інформаційних технологій; історичний; комп'ютерних наук і кібернетики; механіко-математичний; психології; радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем; соціології; фізичний; філософський; хімічний; юридичний; факультет військової підготовки ВІКНУ); 7 навчальних інститутів (високих технологій; журналістики; міжнародних відносин; філології; військовий; управління державної охорони України; післядипломної освіти; Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», Навчально-науковий інститут «Інститут геології»); 2 коледжі (геологорозвідувальних технологій та оптико-механічний), Український фізико-математичний ліцей, підготовче відділення, Центр українознавства, геологічний та зоологічний музеї, Музей історії університету, Міжфакультетський лінгвістичний музей, Інформаційно-обчислювальний центр, Астрономічна обсерваторія, Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет» та Наукова бібліотека ім. М. Максимовича. Загальний фонд останньої нині складає 3 362 359 примірників документів.

Для проживання студентів створено студентське містечко з комфортабельними гуртожитками, комп'ютерними клубами, спортивним комплексом, їдальнями, кафе, танцювальними залами. Для оздоровлення університет утримує санаторій-профілакторій, оздоровчо-спортивний комплекс на березі річки Дніпро.

Київський національний університет підпорядкований Міністерству освіти і науки

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

України і є загальнодержавною власністю. *Ректор університету* – доктор філософських наук, професор, академік Національної Академії наук України *Губерський Леонід Васильович*.

Експертна комісія констатує, що Київський національний університет імені Тараса Шевченка має в наявності оригінали всіх необхідних засновницьких і реєстраційних документів:

- ✓ Сертифікат про акредитацію за IV рівнем (РД-IV №1159029 від 03.09.2013 р.)
- ✓ Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, затверджений Міністерством освіти і науки України (наказ № 802 від 24.07.2015 р.);
- ✓ Указ Президента України від 21.04.1994 р. № 176/94 «Про надання Київському національному університету імені Тараса Шевченка статусу національного»;
- ✓ свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи (серія А00 № 019027);
- ✓ витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців за номером 19975905, станом на 27.01.2015 р.

Освітня діяльність в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка здійснюється відповідно до ліцензії АЕ 636455 від 06.06.2015 р. та відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщених на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України (станом на 10.04.2018 р.): <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2018/03/13/natsionalnunivershevchenkaxlsx3.pdf>.

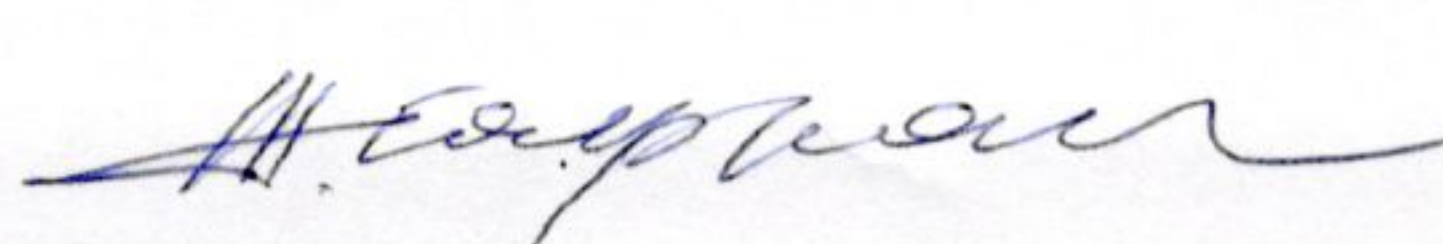
У 2017-2018 рр. Київський університет отримав найвищі серед закладів вищої освіти України місця в рейтингах: 411-420 місце у World University Rankings компанії QS (Великобританія), входження до предметного рейтингу QS (QS World University Rankings by Subject) у галузі фізики та астрономії (351-400), хімії (451-500); у впливовому світовому рейтингу – Times Higher Education Університет посів позицію у сегменті 800+; уперше в Україні входження до найвідомішого Шанхайського рейтингу (ARWU) у номінації «Математика» на позиції 401-500; 1 місце серед університетів України в рейтингу Інтернет присутності Webometrics; 1 місце у рейтингу роботодавців України за дослідженням рекрутингової компанії HeadHunter. Київський національний університет імені Тараса Шевченка має найкращі серед українських університетів показники публікаційної активності (15441 публікацій у наукометричній базі Scopus, 57459 цитувань та індекс Гірша 83).

Підготовка фахівців в університеті ведеться за спеціальностями, кількість яких згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266, складає 135. Зокрема, за 46 спеціальностями ведеться підготовка бакалаврів, за 45 – магістрів, ліцензовано освітню діяльність з підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем за 40 спеціальностями.

Загальний контингент студентів університету на 1 жовтня 2017 року складав 24776 осіб, у тому числі 21111 – денної, 3665 – заочної форм навчання. Університет має 190 кафедр, з них випускових – 181. Навчально-виховний процес забезпечується викладацьким складом загальною кількістю 2782 особи, серед яких 633 (23%) докторів наук (з них 469 професорів) та 1727 (62%) кандидатів наук (з них 1114 доцентів).

Науково-педагогічний склад ННЦ «Інститут біології та медицини» налічує 122 штатних працівників, із них 1 академік Національної академії наук України, 24 професори, доктори наук, 64 доценти, 33 асистенти, кандидати наук. У складі колективу 5 лауреатів Державної премії України в галузі науки й техніки, 11 лауреатів премії імені Тараса Шевченка Київського університету, 5 лауреатів премій видатних учених НАН України.

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

В структурі ННЦ «Інститут біології та медицини» функціонує 11 кафедр: біохімії; біомедицини; біології рослин; біофізики та медичної інформатики; вірусології; екології та зоології; загальної та медичної генетики; мікробіології та імунології; фізіології та анатомії; фундаментальної медицини; цитології, гістології та репродуктивної медицини.

На базі Навчально-наукового центру функціонує три спеціалізовані вчені ради: Д 26.001.24 за спеціальностями 03.00.04 - Біохімія / 03.00.09 - Імунологія / 03.00.16 - Екологія; Д 26.001.14 за спеціальностями 03.00.05 - Ботаніка / 03.00.06 - Вірусологія / 03.00.12 - Фізіологія рослин; Д 26.001.38 за спеціальностями 03.00.02 - Біофізика / 03.00.13 - Фізіологія людини і тварин / 03.00.11 - Цитологія, клітинна біологія, гістологія із правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) біологічних наук.

Університет є засновником та видавцем 88 періодичних наукових видань та журналів, які включено до переліку фахових видань України, 2 з яких індексуються у наукометричній базі SCOPUS, 6 – Web of Science, 24 – IndexCopernicus.

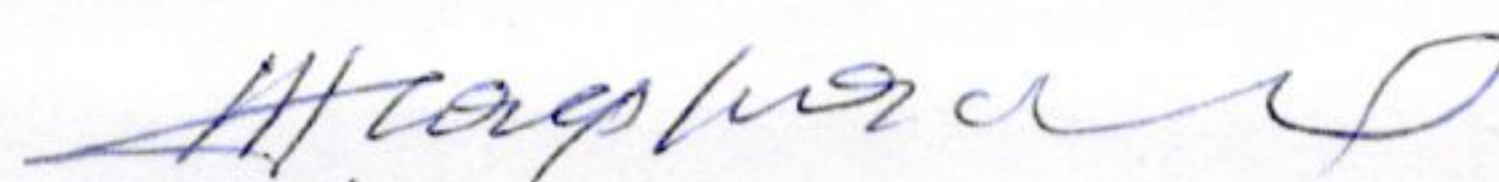
З 2011 р. в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка було розпочато підготовку здобувачів за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». У 2012 р. було здійснено перший набір студентів за освітнім ступенем «бакалавр». У 2016 р. університет успішно пройшов акредитацію за даною спеціальністю (сертифікат НД-П №1178858 від 16.06.2016 р.) та отримав ліцензію на провадження освітньої діяльності за другим рівнем вищої освіти підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія (наказ МОН України №1404л від 06.07.2016 р.) з ліцензованим обсягом прийому 50 осіб.

У 2016 р. також університет отримав право проведення підготовки здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти доктор філософії за спеціальністю 101-Екологія (наказ МОН України №707 від 23.06.2016 року). Крім того, на базі Коледжу геологорозвідувальних технологій Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбувається підготовка здобувачів за початковим рівнем вищої освіти молодший спеціаліст (молодший бакалавр) за спеціальністю 101-Екологія, освітня програма «Прикладна екологія». Таким чином Київський національний університет імені Тараса Шевченка забезпечує повний цикл підготовки фахівців-екологів за спеціальністю 101-Екологія.

Структурним підрозділом, який відповідає за підготовку магістрів зі спеціальності 101-Екологія, є випускова кафедра екології та зоології ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ імені Тараса Шевченка. Кафедра проводить підготовку здобувачів за двома спеціальностями 101-Екологія та 091-Біологія. Кафедра складається з навчальної лабораторії (8 штатних одиниць – завідувач лабораторії, провідний фахівець – 3; спеціалісти 2-ї категорії – 4) та 13 штатних одиниць науково-педагогічних працівників, в тому числі 3 доктори наук (2 професори), 10 кандидатів наук (6 доцентів), що складає 100 % викладачів кафедри з науковими ступенями та 62% з вченими званнями. Всі викладачі мають базову вищу освіту, що відповідає профілю забезпечуваних дисциплін. Середній вік викладачів становить 45 років.

Висновок: Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності, експертна комісія зазначає, що Київський національний університет імені Тараса Шевченка має оригінали основних засновницьких документів, що відповідають вимогам акредитації; юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, що акредитується. Акредитаційна справа містить всі необхідні матеріали, оформлені згідно з діючими вимогами. Наявні всі нормативно-

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності щодо підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти; професорсько-викладацький склад Київського національного університету імені Тараса Шевченка має достатній професійний рівень для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія.

2. Формування контингенту студентів

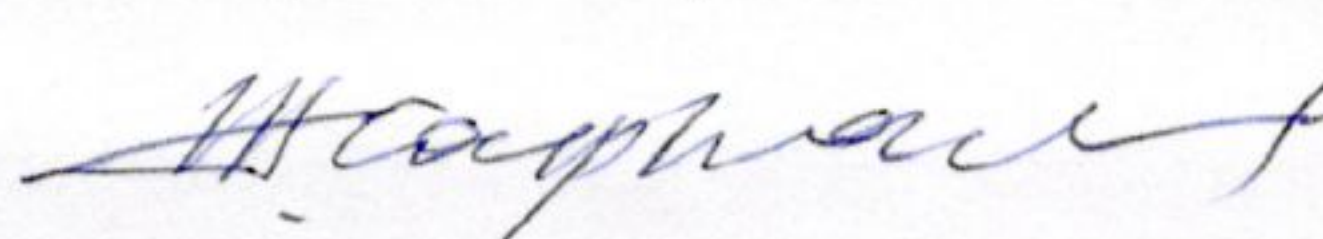
Формування контингенту студентів – здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» проводиться згідно планів прийому на навчання за державним замовленням та за кошти юридичних і фізичних осіб з урахуванням демографічних змін та кон'юнктури на ринку праці у межах ліцензованого обсягу 50 осіб.

Аналіз наданих документів свідчить про те, що прийом студентів за спеціальністю 101-Екологія відповідає Закону України «Про вищу освіту», Правилам прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка, наказам ректора та іншим нормативним документам. Ведення документації приймальної комісії здійснюється відповідно до нормативних вимог.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка здійснює прийом осіб для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія на основі здобутого ними першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для вступу на вказану спеціальність претенденти складають вступний іспит з іноземної мови та фахове випробування з екології.

Із метою формування контингенту студентів в ННЦ «Інститут біології та медицини» використовуються різноманітні форми активізації інтересу до навчання за спеціальністю 101-Екологія. Профорієнтаційна робота зі студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться під час викладання загальних дисциплін «Основи екології», «Безпека життєдіяльності» на факультетах та інститутах університету. Також результативним є участь науково-педагогічних працівників кафедри у складі Атестаційної комісії інших навчальних закладів України, журі студентських олімпіад та конкурсах наукових досліджень, в організаційних комітетах студентських та молодіжних конференціях. Так, проф. Лукашов Д.В. у 2015-2017 рр. був головою Атестаційної комісії Житомирського державного технологічного університету, протягом 2012-2018 рр. бере участь у складі журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», що проводиться на базі Одеського державного екологічного університету. Професори Лукашов Д.В., Гандзюра В.П., доценти Абдулоєва О.С., Подобайло А.В. та асистенти Горобець Л.В., Горобчишин В.А. протягом 2012-2018 рр. входять до складу оргкомітету та журі щорічної Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів «Шевченківська весна: досягнення біологічної науки / BioScience Advances». Завдяки цьому на освітню програму «Екологічна безпека» було подано документи абітурієнтами з таких навчальних закладів: Національний університет харчових технологій, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний університет біоресурсів та природокористування, Житомирський державний технологічний університет. Також у конкурсі щорічно беруть участь випускники інших спеціальностей, факультетів та інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Зокрема, у 2016 р. до магістратури на освітню програму «Екологічна безпека» вступив випускник спеціальності 091 «Біологія»

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

спеціалізації «ботаніка» Герц Р.С., у 2017 р. вступив випускник фізичного факультету Добровольський С.Є. (обидва з кошти фізичних осіб).

Основною базою для формування контингенту здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» є випускники бакалаврату кафедри екології та зоології.

Ліцензійний обсяг на підготовку магістрів (денна форма навчання) складає 50 осіб і за звітний період виконувався у межах 20-36 % (2016-2017 н. р. – 10 осіб; 2017-2018 н. р. – 18 осіб). Обсяг державного замовлення на спеціальність 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у 2016-2017 н. р. складав – 7 місць, у 2017-2018 н.р. – 12 місць і виконаний на 100 %.

Під час проведення акредитаційної експертизи комісією була здійснена вибіркова перевірка матеріалів приймальної комісії ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка за 2017-2018 н. р. щодо організації прийому документів, формування особових справ та роботи з ЄДЕБО для вступників денної форми навчання на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія.

Під час перевірки було зазначено:

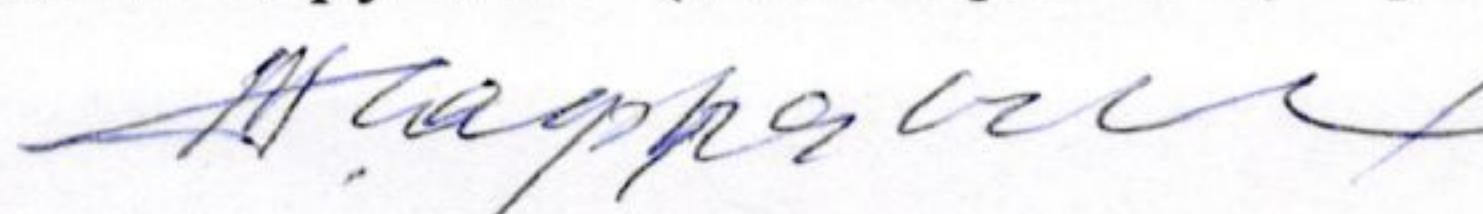
- документація приймальної комісії ННЦ «Інститут біології та медицини» ведеться у відповідності до встановленої процедури та повністю відповідає вимогам чинного законодавства і нормативній базі МОН України;
- журнали реєстрації вступників відповідають матеріалам особових справ;
- особові справи студентів відповідають встановленим вимогам оформлення зазначеної документації та налічують весь перелік обов'язкових документів;
- програми вступних випробувань, конкурсні завдання для проведення відбору вступників на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» повністю відповідають вимогам чинного законодавства.

Висновок. Набір здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства без порушень. Науково-педагогічні працівники кафедри екології та зоології проводять активну профорієнтаційну роботу як серед випускників Київського національного університету імені Тараса Шевченка, так і за його межами. Показники прийому не перевищували встановлених ліцензованих обсягів. Державне замовлення виконується на 100 %. Ліцензований обсяг підготовки магістрів використовується не повністю, але випускова кафедра екології та зоології докладає достатньо зусиль для розв'язання об'єктивних та суб'єктивних проблем із формування контингенту студентів. Із урахуванням перспектив подальшого розвитку випускової кафедри екології та зоології та інших спеціальностей Київського національного університету імені Тараса Шевченка експертна комісія пропонує погодити запропонований обсяг підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія (галузь знань 10-Природничі науки) – 50 осіб.

3. Зміст підготовки фахівців

Зміст і структуру підготовки фахівців заявленої освітньої програми визначає: освітньо-наукова програма «Екологічна безпека»; навчальний план та опис навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека». Зазначені документи узгоджені між собою, відповідають державним вимогам змісту підготовки, потребам ринку праці та особистості, вирішують питання неперервності і наступності підготовки магістрів у галузі вищої освіти. Освітньо-наукова програма «Екологічна безпека» затверджена Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка 14.03.2016 р. (протокол №8) і визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

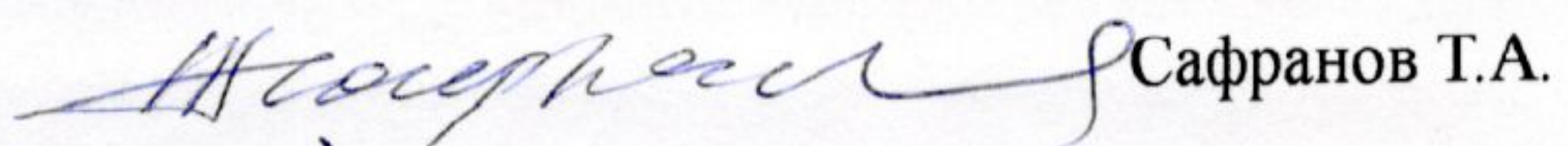
Відповідно до проекту Стандарту підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, який знаходиться на стадії затвердження МОН України, загальний обсяг кредитів, необхідний для здобуття здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти становить 120 кредитів ЄКТС (термін навчання охоплює 1 рік 9 міс.). Мінімум 35% обсягу освітньої програми (42 кредити ЄКТС) має бути спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.

Освітньо-наукова програма «Екологічна безпека» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка передбачає: за циклом обов'язкових навчальних дисциплін – 60 кредитів ЄКТС; за циклом дисциплін вибору навчального закладу – 30 кредитів ЄКТС; вибіркові дисципліни становлять – 30 кредитів ЄКТС. На практичну підготовку відведено – 11 кредитів ЄКТС. Вибіркові навчальні дисципліни за вибором студента складають 900 годин (36 % загальної кількості ЄКТС).

Освітньо-наукова програма «Екологічна безпека» передбачає набуття здобувачами базових загальних компетентностей гуманітарної та соціально економічної підготовки в ході вивчення дисциплін «Філософські проблеми сучасного природознавства» та «Професійної та корпоративної етики». Зазначені дисципліни відносяться до циклу обов'язкових дисциплін і є загальними для всіх природничих спеціальностей в університеті. Дисципліна «Організація еколого-просвітницької діяльності» має інтегральний характер, об'єднуючі загально-гуманітарні та фундаментальні природничо-наукові компетентності. Крім того, набуття компетентностей цього блоку підготовки забезпечують дисципліни «Правові засади формування та реалізації екологічної політики в Україні», «Геоінформаційні системи в екології», «Збереження біорізноманіття», «Фандрайзинг та реалізація природоохоронних проектів» та «Екологічний маркетинг». Ці дисципліни мають загально екологічний характер і надають широкі знання, навички та уміння випускникам у майбутній професійній діяльності в різних сферах галузі екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування. Передбачається набуття уміння планувати, створювати та реалізовувати екологічні проекти, здатність до ефективного пошуку різних джерел їх фінансової підтримки, вміння знаходити стейкхолдерів. Традиційна дисципліна навчальної програми підготовки магістра-еколога «Системний аналіз якості навколишнього середовища» є інтегруючою фундаментальні природничо-наукові та професійно-практичні компетентності.

Професійні компетентності з екологічної безпеки здобувачі отримують при вивченні обов'язкових дисциплін «Екологічна стандартизація і сертифікація», «Безпека виробництва та охорона праці в екологічній діяльності», «Екологічний аудит», «Управління екологічними ризиками», «Управління природоохоронними територіями».

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

Саме ці дисципліни надають знання, навички та вміння щодо забезпечення екологічної рівноваги при плануванні та здійсненні господарської діяльності людини, захисту навколишнього середовища – атмосфери, гідросфери, літосфери, біосфери, видового складу тваринного і рослинного світу, природних ресурсів, збереження здоров'я і життєдіяльності людей. Крім того, здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» пропонується вибірковий блок навчальних предметів, які розширюють їх можливості при працевлаштуванні та збагачують прикладними здібностями в конкретних галузях професійної діяльності. Зокрема, студентами протягом 2016-2018 н. р. були обрані такі дисципліни: «Правові засади формування та реалізації екологічної політики в Україні», «Управління та поводження з відходами», «Інженерна екологія», «Інструментальні методи дослідження якості довкілля», «Правові форми екологічного контролю», «Природоохоронна журналістика», «Організація природоохоронної діяльності на підприємстві».

Освітньо-наукова програма «Екологічна безпека» передбачає набуття загальної компетентності відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 101-Екологія «Здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни», що досягається шляхом опанування програмних результатів навчання: «Критичне осмислення знань з різних предметних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем»; «Уміння використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності»; «Уміння самостійно планувати виконання дослідницького завдання та формулювати висновки за його результатами»; «Володіння основами виконання екологічних досліджень та еколога-експертної оцінки впливу на довкілля». Перевірка ступеню опанування зазначених програмних результатів відбувається в ході атестації випускників у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

Висновок: Експертна комісія відмічає, що зміст підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка відповідає державним вимогам і забезпечує якісну підготовку магістрів-екологів.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчальний процес та його науково-методичне забезпечення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, зокрема, на кафедрі екології та зоології, яка здійснює підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» здійснюється у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України», Ліцензійних вимог щодо провадження діяльності у сфері вищої освіти, Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу та іншими чинними нормативно-правовими актами, відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщених на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України.

На виконання Закону України «Про вищу освіту» в університеті розроблено і введено в дію Положення «Про організацію освітнього процесу в Київському

Голова комісії

Сафранов Т.А.

національному університеті імені Тараса Шевченка (затверджено вченою радою університету 07 травня 2018 р., протокол №10), у якому визначені принципи та форми організації навчального процесу в умовах кредитної трансферно-накопичувальної системи підготовки фахівців.

Планування і контроль за ходом навчально-виховного процесу здійснюється на різних рівнях: адміністративному (ректор, проректори, директор інституту, завідувачі кафедр) та колегіальному (вчена рада університету, науково-методична рада університету, вчена рада ННЦ «Інститут біології та медицини», науково-методична комісія ННЦ «Інститут біології та медицини»).

Планування навчально-виховного процесу здійснюється Науково-методичним центром організації навчального процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка з урахуванням щорічного аналізу бюджету часу студентів та навчальних планів, затверджених в установленому порядку. Науково-методичним центром розроблено графік організації навчального процесу в університеті, на основі якого затверджено розклад занять. У процесі складання та оптимізації розкладу враховуються такі фактори: вид заняття, кількість студентів, необхідність спеціальних приміщень та технічного обладнання, використання комп'ютерних лабораторій, відстань переміщення груп студентів тощо.

Методичне забезпечення навчального процесу та впровадження нових технологій навчання здійснюється на підставі ухвал вченої ради університету, рішень вченої ради ННЦ «Інститут біології та медицини», розпоряджень та наказів ректора університету. Науково-методична комісія університету систематично розглядає питання вдосконалення організації й науково-методичного забезпечення навчального процесу, впровадження нових технологій організації й проведення навчального процесу, використання державних і міжнародних стандартів у підготовці фахівців.

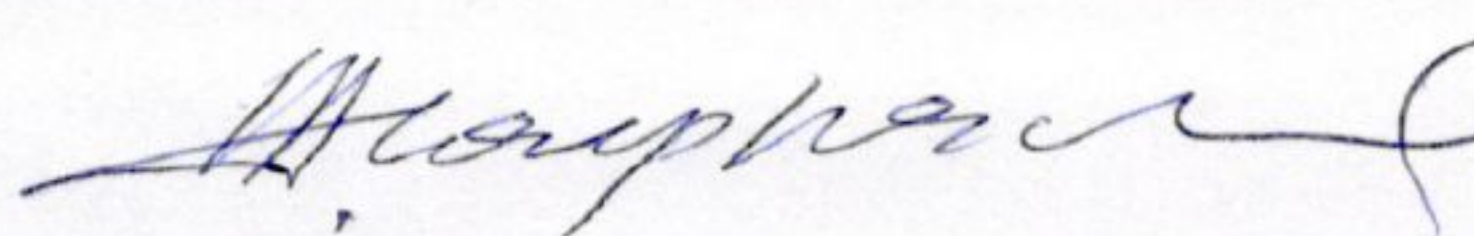
Завдання професійної підготовки екологів вирішуються через: комплекс обов'язкових дисциплін професійної і практичної підготовки, які формують високий професійний рівень підготовки фахівців; вивчення загально-екологічних та практично спрямованих дисциплін, що забезпечує формування професійного світогляду, практичної підготовки, умінь та навичок у галузі екології; науково-практичне спрямування викладання курсів загальних і професійних дисциплін; залучення студентів до науково-дослідницької роботи через систему бюджетних науково-дослідних та госпдоговірних тем, участь у наукових об'єднаннях, проблемних групах, виконання курсової та випускної робіт за програмою підготовки, що присвячені актуальним проблемам екологічних досліджень. Курсова та кваліфікаційна робота повинні відповідати за оформленням науковій роботі, а їх результати – містити елементи наукової новизни. Практичну підготовку здобувачі отримують у процесі проходження виробничої практики зі спеціальності на базі промислових підприємств, природоохоронних організацій та наукових установ екологічного профілю.

Навчальний план спеціальності 101-Екологія є нормативним документом Університету, який складений на підставі освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» і визначає організацію навчального процесу та спрямований на надання студентам збалансованої системи знань, що відповідають поточним та перспективним потребам галузі екології.

Усі дисципліни підготовки фахівців даної спеціальності, проведення практик й атестація повністю забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами.

Для кожної навчальної дисципліни на основі освітньо-наукової програми «Екологічна безпека», навчального плану спеціальності кафедрою екології та зоології

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

розроблені і затверджені в установленому порядку навчальні та робочі навчальні програми, що є нормативними документами.

Методичне забезпечення навчального процесу складається з комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни та навчальної і науково-методичної літератури.

До складу комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни входять: навчальна програма, робоча навчальна програма, конспект лекцій, матеріали до практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, завдання для проведення поточного та підсумкового контролю та комплексної контрольної роботи, комплекти екзаменаційних білетів.

Науково-педагогічні працівники кафедри екології та зоології плідно працюють над створенням власного навчального та навчально-методичного забезпечення. Так, викладачами за останні роки видано такі монографії, підручники і посібники:

1. Лукашов Д.В. Інструментальні методи дослідження якості довкілля. – К. 2018. – 108с.

2. Основи біобезпеки (екологічний складник): навч. посіб. / Л. П. Новосельська, Т. Г. Іващенко, В. П. Гандзюра, О. П. Кулінич; за заг. наук. ред. д.б.н. О. І. Бондаря. – К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. –180 с.

3. Гандзюра В.П. Екосистемологія. Програма // Інформаційний збірник МОН України. – 2015. –№ 21-22(43). С. – С. 150-154.

4. Монченко В.І., Трохимець В.М. Історичний розвиток тваринного світу: підручник. – К.: ООО «ТОФІ КІМЕ», 2015. – 640 с.

5. Сенчило О.О., Вашека О.В., Коваленко О.А., Мележек О.В., Подобайло А.В. Рідкісні рослини Пирятинщини.- К.: «Видавничий дім Асканія», 2013.- 32с.

6. Подобайло А.В., Яненко В.О. Охорона природи: Навчальний посібник до курсу «Охорона природи».- К.: ТОФІ КІМЕ, 2014.- 208с.

7. Управління природоохороною територією національного природного парку «Пирятинський»: науково-довідкове видання / упоряд.: Абдулоєва О.А., Подобайло А.В., Чекан А.С., Тесьолкіна Т.С.- К: «Талком», 2017.- 32с

8. Менеджмент природних ресурсів. Частина 1: Земельні ресурси. Методичні рекомендації до практикуму і самостійної роботи. / Упоряд. О.С. Абдулоєва. – Київ: 2018. – 49 с.

9. Фіторесурсознавство: методичні рекомендації до практикуму. / О.С. Абдулоєва (КНУ імені Тараса Шевченка), О.І. Блінкова (Інститут еволюційної екології НАН України) / Упоряд. О.С. Абдулоєва. – К.: 2016. – 163 с.

10. Корнюшин В.В., Кіличицький П.Я., Балан П.Г., Кіличицька Н. П. Загальна паразитологія. Конспект лекцій. – К.: Фітосоціоцентр, 2017. – 320 с.

11. Кіличицький П.Я., Кіличицька Н.П. Терміни та поняття в паразитології: словник-довідник. – Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». – 2014. - 112 с.

12. Збереження біорізноманіття: методичні рекомендації / Упорядники В.А. Горобчишин, Ю. В. Проценко – К.: Геопринт, 2018. – 42 с.

13. Геоінформаційні системи в екології: методичні рекомендації / Упорядник Ю. В. Проценко – К.: Геопринт, 2018. – 130 с.

14. Карлащук С.В. Екологічна стандартизація та сертифікація: методичні вказівки до вивчення дисципліни. - К: вид-во КНУ імені Тараса Шевченка. - 2018. - 43 с.

15. Нікітченко Ю.С., Горобець Л.В. Безпека виробництва та охорона праці в екологічній діяльності : практичний посібник для студентів екологічних спеціальностей

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

/ . – Київ : ЦП «Компринт», 2018. – 101 с.

В Університеті розроблено Положення Про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (введено у дію розпорядженням ректора №16 від 23.03.2007 р.). Освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» та навчальним планом передбачено проходження двох практик – виробничої практики у 2-му семестрі та навчально-виробничої у 4-му семестрі. Виробнича практика є важливим етапом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія. Вона сприяє інтеграції знань, навичок та умінь студентів у виробничу сферу діяльності підприємств та наукових установ у галузі екології та охорони навколишнього середовища. При цьому студенти беруть безпосередню участь у виробничому процесі науково-дослідних установ, промислових підприємств, органів виконавчої влади. Вони обирають напрямки і проблематику наукових досліджень, знайомляться з особливістю будови та експлуатації експериментального обладнання для екологічних досліджень та інженерного устаткування охорони навколишнього середовища. Планують та проводять дослідження; закріплюють, знання з теоретичних дисциплін та розширюють та поглиблюють практичні навички та уміння.

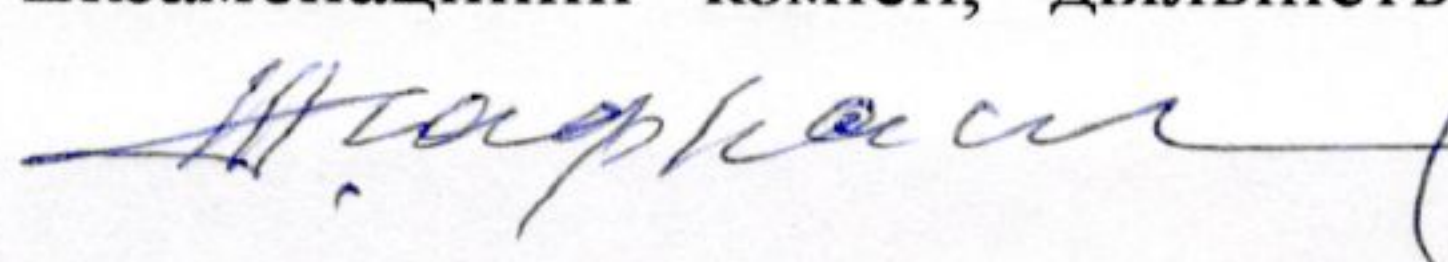
Навчальним планом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» передбачено виконання курсової роботи із застосуванням дистанційних та лабораторних методів екологічних досліджень наприкінці 2-го семестру 1-го року навчання та кваліфікаційної роботи магістра наприкінці 4-го семестру 2-го року навчання. Курсова робота забезпечує набуття студентом навичок проведення досліджень на відповідному рівні із застосуванням сучасних наукових методів отримання та аналізу інформації.

Опанування додаткової компетентності, передбаченої проектом Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти для освітньо-наукових програм «Здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни» оцінюється під час захисту кваліфікаційної магістерської роботи. До виконання наукового дослідження допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану і успішно склали заліки та екзамени. Випускна кваліфікаційна робота магістра є закінченою науковою роботою, виконаною на основі аналізу існуючих теоретичних та методологічних підходів до вивчення об'єкта дослідження, висування гіпотез та обґрунтування теорій.

Контрольні заходи включають поточний, періодичний (модульний) та підсумковий контроль. Поточний контроль якості засвоєних знань проводиться на заняттях шляхом виконання студентів тестових завдань, кейсів, творчих завдань, доповідей та рефератів за визначеними темами. До кожного лабораторного, практичного або семінарського заняття підготовлено завдання та питання, які студент повинен знати після відпрацювання цього заняття, або підготувати їх самостійно до відпрацювання. Крім цього до діагностичних засобів входить пакет комплексних контрольних робіт з нормативних дисциплін з метою оцінки залишкових знань студента після опанування всього курсу дисциплін.

Згідно навчального плану підсумкова атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» здійснюється у формі іспиту (комплексний іспит за програмою підготовки) та прилюдного захисту випускної кваліфікаційної роботи за програмою підготовки на Екзаменаційній комісії, діяльність якої регламентується

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

Положенням Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Наказ ректора університету від 03.11.2014 р.).

Навчальні дисципліни, заняття із яких проводяться в комп'ютерних лабораторіях, забезпечені відповідними комп'ютерними програмами. Студенти мають вільний доступ мережі Internet як через дротове під'єднання, так і через Wi-Fi, що дозволяє користуватися електронною поштою, електронними навчальними матеріалами, впроваджувати елементи дистанційного навчання. Достатній обсяг часу відводиться для самостійної роботи студентів у комп'ютерних лабораторіях.

Для покращення навчального процесу студентів спеціальності на кафедрі екології та зоології створено електронну бібліотеку навчальних матеріалів майже з усіх фахових дисциплін. Її обсяги обмежені технічним станом комп'ютерного обладнання на кафедрі, що потребує оновлення.

Забезпеченість підручниками, навчальними посібниками та методичними розробками відповідає Державним вимогам до акредитації. Усі методичні матеріали готуються викладачами лише українською мовою. Забезпеченість самостійної роботи контрольними завданнями і методичними рекомендаціями складає 100%.

Стан внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

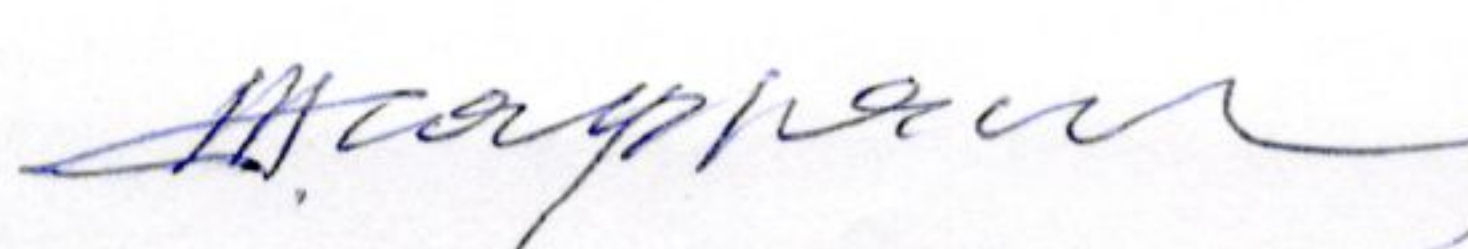
Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка базується на засадах Закону України «Про вищу освіту» та відповідає основним цілям і завданням, зазначеним у Статуті та Концептуальних засадах діяльності університету, стратегії розвитку на 2010-2020 роки. Внутрішньоуніверситетська програма забезпечення якості освіти, крім моніторингу кількісних показників, спрямована на підтримку системи цінностей, традицій, норм (як загально-університетського рівня, так і субрівнів академічних підрозділів – інститутів, факультетів, кафедр), які, власне, й визначають ефективність функціонування Університету.

Комплексна оцінка результатів діяльності студента складається з оцінювання сукупності всіх його досягнень у навчальній та позанавчальній діяльності. Система контролю якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія в рамках освітньої програми є багаторівневою та включає систему поточного і підсумкового контролю. Точність проведення процедур оцінювання студентів встановлюється шляхом систематичних адміністративних перевірок на рівні кафедри, деканату та ректорату. Результати проведених процедур оцінювання студентів та їх перевірок регулярно розглядаються та аналізуються на засіданнях кафедри, вчені раді та НМК ННЦ «Інститут біології та медицини», та Вченій раді університету.

Основними принципами та критеріями оцінювання знань студентів є: систематичність та системність, плановість та своєчасність, відкритість та прозорість, гнучкість і варіативність системи оцінювання, об'єктивність, толерантність і тактовність, єдність вимог при оцінюванні групи студентів, розвиваючий характер, використання єдиних стандартів, диференційований підхід та індивідуалізація відповідно до різних рівнів підготовки, кореляція оцінки результатів навчання студента в університеті з оцінкою випускників та роботодавців рівня сформованості компетентностей.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності спеціальності 101-Екологія містить наступні складові:

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

1. Політика, принципи та процедури забезпечення системи якості вищої освіти та освітньої діяльності, як адаптивної системи управління знаннями та якістю підготовки випускників з метою формування компетентностей, які їм дозволять успішно конкурувати на ринку праці. Внутрішня система забезпечення якості в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка діє відповідно до процедур та критеріїв щодо забезпечення якості, які є загальноприйнятими в рамках Болонського процесу та визначені у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» та інших документах Європейської Асоціації із забезпечення якості у вищій освіті (ENQA), Європейської Асоціації університетів (EUA), Європейської Асоціації вищих навчальних закладів (EURASHE), і Європейського студентського міжнародного бюро (ESIB).

2. Механізми і процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм з метою їх актуалізації та приведення у відповідність до вимог ринку праці:

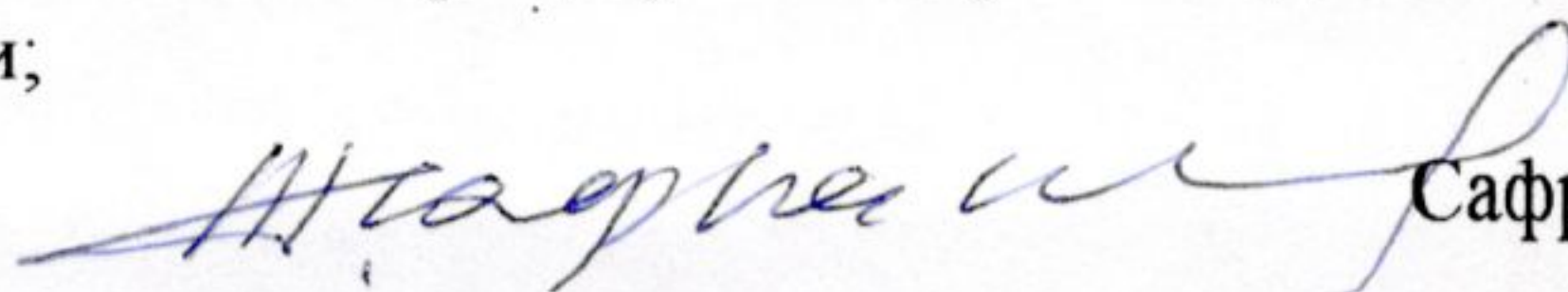
- система зворотного зв'язку з роботодавцями та врахування їх оцінки змістовності програми підготовки та фахової підготованості випускників;
- моніторинг тенденцій ринку праці з відповідним аналізом відповідності пропонованих спеціалізацій та профілізацій підготовки структурі попиту і пропозиції на відповідних фахівців;
- регулярні опитування та анкетування студентів і випускників щодо актуальності освітніх програм та якості підготовки в цілому;
- оцінка викладачами рівня набутих студентами компетенцій на базових навчальних дисциплінах.

3. Принципи здійснення «студентоцентрованого» навчання та оцінювання здобувачів вищої освіти. При оцінці якості вищої освіти враховується вимога до випускника, незалежно від фаху, окрім високого рівня професійної підготовки, набуття здатності працювати у багатофункціональному швидкозмінному інформаційно-технологічному середовищі, формування логічного та розвинутого економічного мислення, розвиток комунікативних та лідерських якостей, а також навичок менеджменту та бізнесової діяльності, формування правової культури, вільне володіння мовами міжнародного спілкування.

4. Забезпечення якості викладацького складу:

- здійснюється регулярне оцінювання та аналіз діяльності науково-педагогічних працівників (реалізуються взаємовідвідування викладачів кафедр за затвердженими графіками, проводиться оцінка рівня викладання дисциплін експертними комісіями інститутів та факультетів, здійснюється оцінка результатів всіх аспектів діяльності викладача на загально-університетському рівні, аналізується рівень використання в освітньому процесі кожного викладача активних методів навчання);
- проводиться анкетування, соціологічні опитування, загальні та тематичні круглі столи студентів з питань якості навчального процесу, об'єктивності та професійності роботи викладачів;
- проводиться регулярне підвищення кваліфікації академічного складу, в тому числі шляхом стажувань у вітчизняних та закордонних університетах, наукових установах і провідних підприємствах та організаціях, шляхом участі у короткотермінових семінарах та тренінгах з актуальної тематики;
- стимулюється проходження викладачами міжнародної сертифікації;
- залучення до навчального процесу та наукової діяльності представників реального сектору економіки;

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

- мотивація викладачів до підвищення власного професійного рівня та якості освітньої діяльності;

- інтернаціоналізація освітньої діяльності.

5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітньої діяльності та їх доступність: університет гарантує, що всі матеріально-технічні, кадрові та інформаційні ресурси, які використовуються для організації процесу навчання, є достатніми, адекватними і відповідають вимогам стандартів освітньої діяльності та стандартам вищої освіти. Університет постійно відслідковує актуальність і вдосконалює механізми забезпеченості та доступності ресурсів для організації навчального процесу з врахуванням потреб здобувачів вищої освіти за показниками стандартів освітньої діяльності. Моніторинг використання ресурсів здійснюється з урахуванням анкетувань та опитувань студентів та співробітників університету.

6. Здійснення постійного моніторингу якості освітньої діяльності та вищої освіти шляхом накопичення, систематичної обробки та узагальнення тематичних показників діяльності, аналізу їх динаміки та взаємозв'язку, оприлюднення показників, моделювання освітніх процесів, аналіз перебігу навчання та успішності навчального процесу студентів, аналіз структури та вимог ринку праці, аналіз працевлаштування та кар'єрного росту випускників.

7. Інформаційні системи для ефективного управління освітньою діяльністю з оцінкою структури навчальних програм, їх ресурсного забезпечення, з інструментарієм підвищення якості діяльності університету:

- працює інформаційно-аналітична система «Університет» (здійснюється підтримка менеджменту навчальною, науковою та іншими видами діяльності, виконує функції інструменту виконання функціональних обов'язків співробітників та обліку інформації, реалізуються функції структурування та аналізу динаміки основних показників діяльності);

- реалізована автоматизована система електронного навчання з доступом до понад 300 навчальних дисциплін (за допомогою системи навчається більш ніж 2,2 тис. осіб), в системі розміщено понад 1,5 тис. віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, близько 86 тис. тестових завдань, близько 5 тис. завдань для самостійної роботи студентів, майже 400 відеоматеріалів та інших складових e-learning;

- реалізована система відкритих електронних навчальних матеріалів OpenCourseWare (OCW);

- інформаційно-бібліотечна система університету інтегрована з інформаційно-пошуковими системами (надається доступ, в т.ч. віддалений, до інформаційних матеріалів, навчальних та наукових видань, створено репозитарій наукових праць);

- функціонує Web-система університету, яка включає понад 160 публічних доменів (реалізується інформування громадськості та світової спільноти про всі види діяльності, здобутки та досягнення університету, система є засобом зворотнього зв'язку з університетом та сприяє розвитку нових напрямів діяльності);

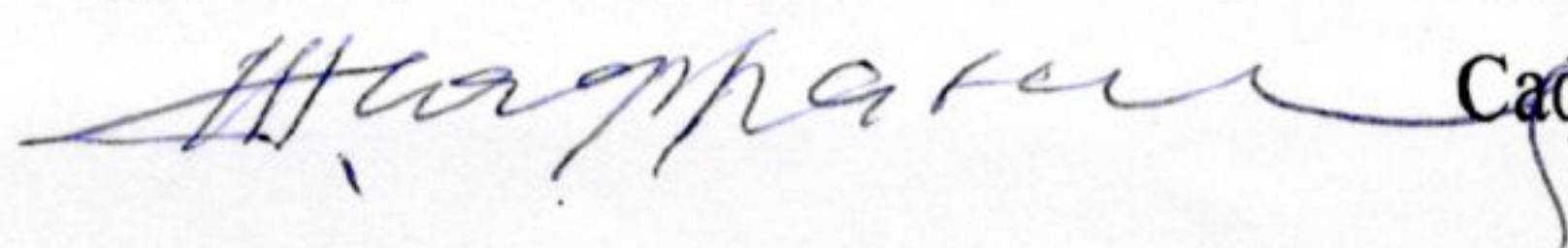
- працює система електронного документообігу з підтримкою функцій створення, зберігання, обігу, пошуку та контролю виконання документів;

- сформовано електронний реєстр внутрішньо університетської нормативної бази;

- працює система рейтингування навчальних підрозділів університету;

- впроваджується в роботу інформаційна автоматизована система «Тритон» з метою об'єднання ключових даних про різні аспекти освітньої діяльності, результатів соціологічних опитувань студентів, випускників та роботодавців, моніторингу

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

досягнень здобувачів вищої освіти, оцінки якості навчальної та наукової діяльності, для виявлення проблем у діяльності, пошуку їх причин та факторів впливу на відповідні напрями роботи університету, пошуку шляхів для їх вирішення.

8. Забезпечення публічності інформації: на сайтах університету публікується загальна інформація про університет та його підрозділи, оприлюднюються тематичні та загально-університетські звіти, міститься актуальна інформація про перелік існуючих спеціальностей та напрямів підготовки за всіма рівнями, інформація про ліцензовані обсяги прийому, доведені обсяги державного замовлення, умови прийому на навчання, вартість навчання, публікуються розклади занять, для всіх категорій споживачів інформації (вступники, студенти, роботодавці, незалежні установи оцінювання та забезпечення якості діяльності) доступні інформаційні пакети та каталоги курсів, а також навчальні плани підготовки.

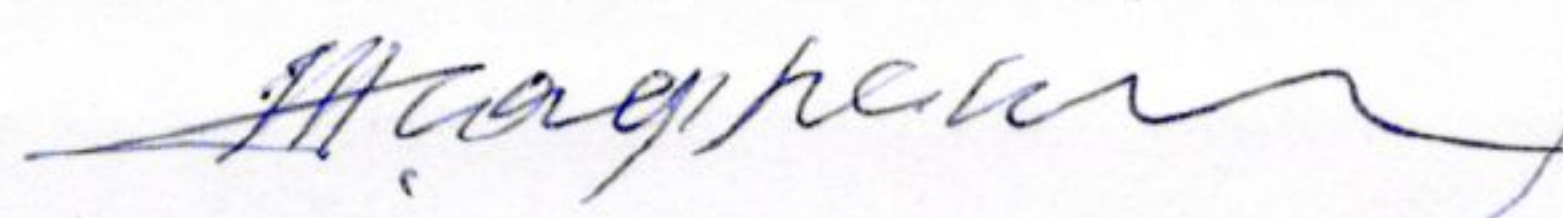
Система забезпечення якості вищої освіти в університеті включає в себе бенчмаркінг кращих освітніх практик, розробку критеріїв, показників якості та засобів оцінювання для кожної стадії навчального процесу, проведення SWOT-аналізу освітньої діяльності з розробкою завдань та пріоритетів для її поліпшення.

Висновок: Експертна комісія констатує, що організаційне та навчально-методичне забезпечення з підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації і забезпечує належний рівень професійної підготовки здобувачів освітнього ступеня магістр. Адміністрації університету необхідно звернути увагу на оновлення комп'ютерного забезпечення кафедри.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Науково-педагогічні працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які здійснюють освітній процес підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека», повністю відповідають діючим нормативам та вимогам. Група забезпечення освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» зі спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти переважно представлена науково-педагогічними працівниками кафедри екології та зоології. Також залучаються викладачі за профілем педагогічної діяльності з кафедри екологічного менеджменту та підприємництва економічного факультету, кафедри філософії та методології науки та кафедри етики, естетики і культурології філософського факультету, кафедри екологічного права юридичного факультету, кафедри соціальних комунікацій Інституту журналістики, для яких Київський національний університет імені Тараса Шевченка є основним місцем роботи. Всі викладачі відповідають кваліфікаційним вимогам, що визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (постанова КМУ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 у редакції від 10 травня 2018 р. № 347). У 2017-2018 н. р. навчально-виховний процес забезпечували 16 науково-педагогічних працівників, з яких 100% мають наукові ступені та наукові звання (з них 3 професори та 7 доцентів), з яких 45% з досвідом дослідницької, управлінської та інноваційної роботи у галузі екології та охорони навколишнього середовища. З них 5 працівників кафедри екології та зоології мають сім та більше видів і результатів професійної діяльності особи за спеціальністю (згідно п. 30 Ліцензійних умов

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

провадження освітньої діяльності закладів освіти (постанова КМ України зі змінами від 10.05.2018 № 347), які застосовуються до визнання кваліфікації за спеціальністю 101-Екологія.

Структурним підрозділом, який відповідає за підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека», є випускова кафедра екології та зоології ННЦ «Інститут біології та медицини». Науково-педагогічний склад кафедри складається з 13 працівників, з яких 3 доктори наук за спеціальністю 03.00.16-екологія (2 професори), 10 кандидатів наук, з яких 5 за спеціальністю 03.00.16-екологія (6 доцентів), що складає 100% викладачів кафедри з науковими ступенями та 62% з вченими званнями. Всі викладачі мають базову вищу освіту, що відповідає профілю забезпечуваних дисциплін. Середній вік викладачів становить 45 років.

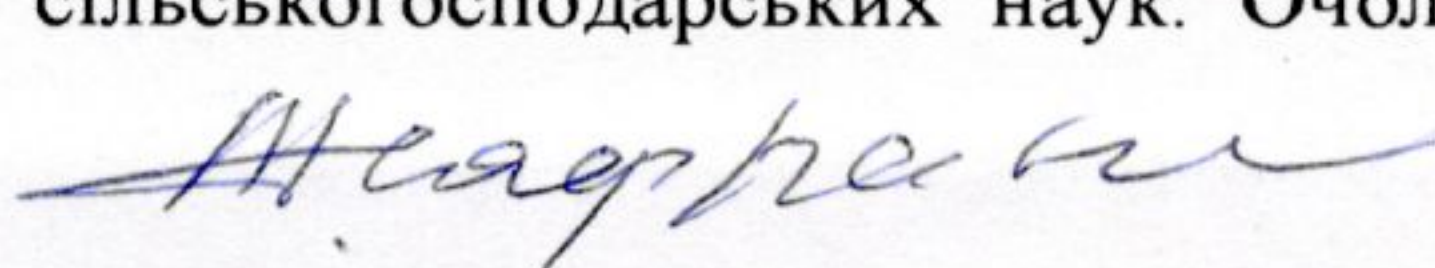
Керівником проектної групи за спеціальністю 101-Екологія є завідувач кафедри екології та зоології *доктор біологічних наук за спеціальністю 03.00.16-екологія, професор по кафедрі екології та охорони навколишнього середовища Д.В. Лукашов*, який впродовж 18 років працює на педагогічних посадах в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Він є автором 154 наукових та навчально-методичних публікацій, з них: 2 наукові монографії (у співавторстві); 10 навчально-методичних (з них 2 навчальних посібники з грифом МОН України); 75 наукових статей у фахових та закордонних журналах (20 статей у журналах з наукометричної бази SCOPUS). Індекс Хірша h – 2. Керівник 5 аспірантів. Захищених аспірантів – 2, 1 – докторант. У 2014-2015 рр. керував бюджетною прикладною науковою темою 14БП036-01 № д.р. 0114U003470. Керівник бюджетної прикладної науково-дослідної теми 18БП036-04 «Моніторинг екосистем Канівського природного заповідника («Літопис природи») та рідкісного біорізноманіття об'єктів Смарагдової мережі Середнього Придніпров'я» (2018-2020 р.) (№д.р. 0118U000245). Заступник головного редактора фахового наукового журналу «Заповідна справа». Голова журі III етапу Конкурсу-захисту екологічних проектів МАН України (2011-2018 рр.). Заступник декана біологічного факультету з навчально-виховної роботи (2001-2014 рр.). Заступник відповідального секретаря приймальної комісії університету з контрактної форми навчання (2003-2005, 2007 рр.), з природничих спеціальностей (2009 р.). Член спеціалізованих вчених рад: Д 26.001.24; Д 76.051.05. Член експертної комісії Наукової ради Міністерства освіти і науки України, секція №9 «Охорона навколишнього середовища». Заступник голови Науково-методичної комісії №7 з біології, природничих наук і математики Міністерства освіти і науки України. Член експертної групи з проведення наукової екологічної експертизи пестицидів та агрохімікатів Міністерства екології та природних ресурсів України.

За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри екології та зоології захищено 1 кандидатська та 1 докторська дисертації, завершується 1 докторська дисертація. У складі кафедри є доктори і кандидати біологічних та сільськогосподарських наук.

Як засвідчує перевірка, підвищення кваліфікації викладацького складу кафедри відбувається кожні п'ять років і коригується відповідно до конкретних умов навчально-виховного процесу без порушення вимог щодо підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу.

Висновок. Кадровий склад випускової кафедри екології та зоології Київського національного університету імені Тараса Шевченка є відносно збалансованим, є доктори і кандидати біологічних та сільськогосподарських наук. Очолює випускову кафедру

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

доктор біологічних наук, професор кафедри екології та охорони навколишнього середовища Д.В. Лукашов. Професорсько-викладацький склад випускової кафедри здатний на високому рівні виконувати навчально-методичну, наукову та організаційну роботу. Підвищення кваліфікації викладацького складу відбувається відповідно до діючих вимог.

6. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу

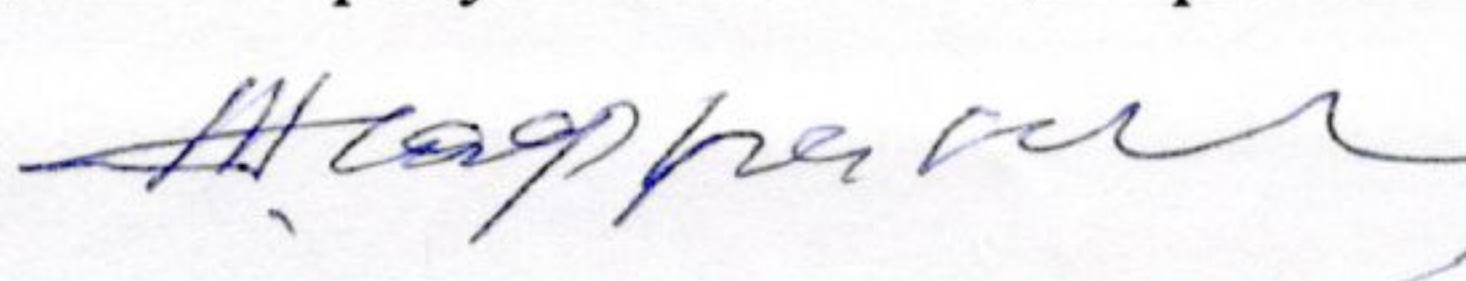
Для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» університет має необхідну матеріально-технічну базу. На балансі університету перебувають 21 споруда із допоміжними приміщеннями, загальною площею 277969,6 м², які використовуються в навчально-виховному процесі. Безпосередньо освітній процес відбувається у приміщеннях ННЦ «Інститут біології та медицини», загальна площа яких складає 15057,5 м², з них приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо) становлять 4505,6 м², приміщення для науково-педагогічних працівників – 1017,0 м².

Безпосередньо за випусковою кафедрою екології та зоології закріплено 9 спеціалізованих навчальних аудиторій площею 261 м², з яких 1 аудиторія для лекційних занять на 50 місць, 8 навчальних аудиторій для практичних та лабораторних занять. Загальна площа приміщень кафедри становить 475 м². Крім того, для навчального процесу кафедра використовує лекційні аудиторії та аудиторії для практичних занять, а також комп'ютерні класи ННЦ «Інститут біології та медицини» загального користування загальною площею до 500 м².

Експертна комісія засвідчує, що всі приміщення укомплектовані необхідними інструментами, приладами і матеріалами, технічними засобами навчання і обробки інформації відповідно до функціонального призначення. Стан приміщень задовільний, умови для праці відповідають санітарно-гігієнічним нормам. На кафедрах є необхідна документація з охорони праці, засоби протипожежної безпеки, аптечки. Система контролю за дотриманням вимог техніки безпеки та безпеки життєдіяльності здійснюється під час проведення занять. Площа приміщень для аудиторних та лабораторних/практичних занять відповідає вимогам ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», (Держкоммістобудування України № 117 від 27.06 1996), і становить не менше 3 м² на одного студента, враховуючі усі приміщення, де проводяться заняття і не меншою ніж 4 м² на одного викладача, що працює на постійній основі, та одного працівника навчального допоміжного складу.

Університет має Наукову бібліотеку імені М.Максимовича, що є структурним підрозділом Київського національного університету імені Тараса Шевченка з 1834 р. Сьогодні наукова бібліотека є однією з найбільших і найстаріших вузівських бібліотек з розгалуженою мережею читальних залів і абонементів, загальною площею 6,6 тис. кв.м. У її структурі функціонують 22 відділи, 25 секторів, 17 абонементів, 23 читальних зали, традиційний та електронний каталоги наявних видань. Крім основних абонементів та читальних залів, де викладачі та студенти отримують навчальну літературу, є абонемент художньої літератури, міжбібліотечний абонемент та спеціалізовані читальні зали. У кожному навчальному підрозділі університету діють окремі філії Наукової бібліотеки імені М.Максимовича, які забезпечують студентів спеціалізованою навчальною та фаховою літературою. У корпусі географічного факультету (просп. Глушкова, 2а) діє читальний зал для природничих факультетів. В центральному корпусі бібліотеки

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

функціонує комп'ютерний читальний зал на 47 місць.

Фонд книгосховищ бібліотеки налічує 3,4 млн. примірників навчальної, наукової літератури, фахових періодичних видань та інших видів друкованої продукції. За змістом він універсальний, має видання, надруковані 30 мовами світу. У фонді нараховується 1,7 млн. наукової та 1,06 млн. навчальної літератури. Щорічно надходить 35-40 тис. найменувань нової літератури, з них книг – 30 тис., в тому числі близько 20 тис. наукових, 17 тис. підручників та навчальних посібників, 5 тис. періодичних видань.

Читальні зали в достатній кількості забезпечені періодичними виданнями, зокрема зі спеціальності 101-Екологія: «Агроекологічний журнал», «Агрохімія і ґрунтознавство», «Біологія та екологія», «Біоресурси і природокористування», «Бібліотека всеукраїнської екологічної ліги», «Вимірювальна техніка та метрологія», «Вісник Екологічної Безпеки ВЕБ», «Вопросы химии и химической технологии», «Гігієна населених місць», «Довкілля та здоров'я», «Заповідна справа в Україні», «Збалансоване природокористування», «Екологічна безпека та природокористування», «Екологія і ноосферологія», «Екологія довкілля та безпека життєдіяльності» та інші.

Із метою більш повного забезпечення навчального процесу друкованою продукцією в університеті діє редакційно-видавничий відділ, обладнаний новітньою комп'ютерною і поліграфічною технікою. Крім того з метою підвищення доступності навчально-методичної літератури для студентів на кафедрі екології та зоології сформовано електронні навчальні комплекси, які включають електронні варіанти робочих програм та програм навчальних дисциплін, методичних рекомендацій до вивчення дисципліни, лекційних матеріалів, рекомендованої літератури, контрольних питань до модульного і підсумкового контролю. Доступ до електронної інформації здійснюється з локальної мережі Навчально-наукового центру, загально університетської мережі Wi-Fi та гуртожитків.

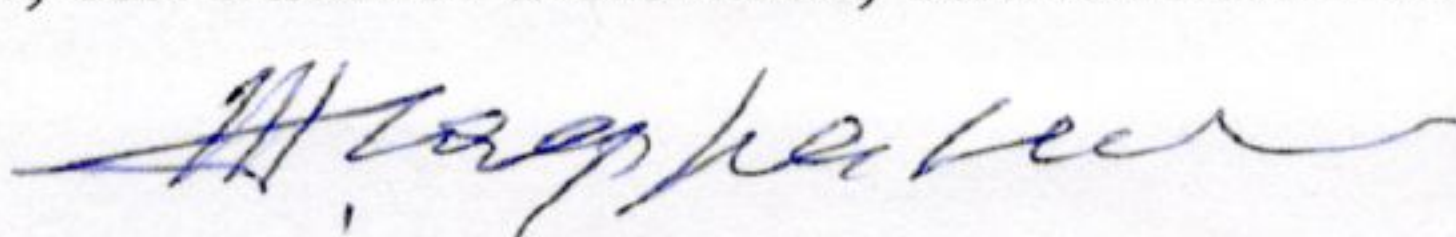
Кафедра екології та зоології у достатній мірі забезпечена сучасною мультимедійною технікою (5 мультимедійних проєкторів). Також наявні три стаціонарних персональних комп'ютери, які потребують оновлення.

Аналіз забезпечення дисциплін спеціальності 101-Екологія підручниками і навчальними посібниками засвідчив, що 100 % дисциплін забезпечені навчальними посібниками і підручниками власної бібліотеки в кількості не менше, ніж один примірник на п'ятьох студентів.

Соціально-культурна інфраструктура університету.

Усі іногородні студенти, які потребують поселення до гуртожитку, повністю забезпечені місцями. Університет має 20 гуртожитків, загальна площа яких становить 136182 м². Базовим гуртожитком ННЦ «Інститут біології та медицини» є дев'ятиповерховий гуртожиток №9 блочного типу на 588 місць, за адресою вул. Ломоносова, 57. У корпусі ННЦ «Інститут біології та медицини» розташовано буфет, загальною площею 156,3 м² з 80 посадковими місцями. Крім того, на території університетського містечка функціонує дві їдальні (просп. Глушкова 4-в та вул. Ломоносова 69). Студенти мають можливість користуватися їдальнями та буфетами центрального корпусу університету (вул. Володимирська, 60). Університет має власний спортивний комплекс, який розташовано поряд з корпусом ННЦ «Інститут біології та медицини» (просп. Глушкова 2б). Загальна площа спортивних залів спортивного комплексу складає 3570 м². До складу спортивного комплексу входять: басейн, 5 ігрових майданчиків, гімнастичний зал, ігровий зал, зал спеціального медичного відділення, тренажерний зал, зал важкої атлетики, баскетбольний зал.

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

Студентів університету обслуговує II поліклінічне відділення КМСП (вул. Ломоносова 36). Амбулаторний прийом проводять 4 лікарів-терапевтів (2 лікарів вищої категорії), 4 лікарів-стоматологів, лікар-гінеколог, лікар-хірург, лікар-дерматовенеролог, лікар-невропатолог. Функціонує відділення ФТО, клінічна лабораторія та ЕКГ-кабінет, комп'ютерної флюорографії.

Висновок. Експертна комісія підтверджує, що матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка дозволяє здійснювати підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека». Університет має необхідну соціально-культурну інфраструктуру, що сприяє формуванню особистості студентської молоді.

7. Науково-дослідна діяльність і міжнародні зв'язки

7.1. Наукова робота

Науково-дослідна робота в ННЦ «Інститут біології та медицини» проводиться на всіх кафедрах згідно з тематичним планом держбюджетних та госпдоговірних робіт та робіт, що виконуються з власної ініціативи кафедр. Наукові дослідження охоплюють коло питань, пов'язаних з сучасними проблемами біології, медицини, екології та охорони навколишнього середовища. Наукова діяльність кафедри екології та зоології здійснюється на основі тісної взаємодії науково-педагогічних працівників кафедри та науково-дослідної лабораторії Канівського природного заповідника.

На кафедрі за останні п'ять років було виконано та продовжують виконуватися такі наукові роботи:

- № 16 КП 036-10, № д.р. 0117U002599 «Інтегральна оцінка стану екосистем в умовах антропогенного навантаження та глобальних змін довкілля» (2016-2019 рр.);
- № 18БП036-04, № д.р. 0118U000245 «Моніторинг екосистем Канівського природного заповідника («Літопис природи») та рідкісного біорізноманіття об'єктів Смарагдової мережі Середнього Придніпров'я» (2018-2020 р.);
- № 14БП036-01, № д.р. 0114U003470. Моніторинг, охорона та корекція природних, трансформованих і модельних екосистем природно-заповідних територій та інтродукційні заходи з метою збереження біорізноманіття та підвищення їх стійкості до змін довкілля (2015-2016 рр.).

Протягом 2015-2017 рр. колектив кафедри опублікував 90 статей у наукових журналах (з них 19 з наукометричної бази SCOPUS), та 3 наукові монографії.

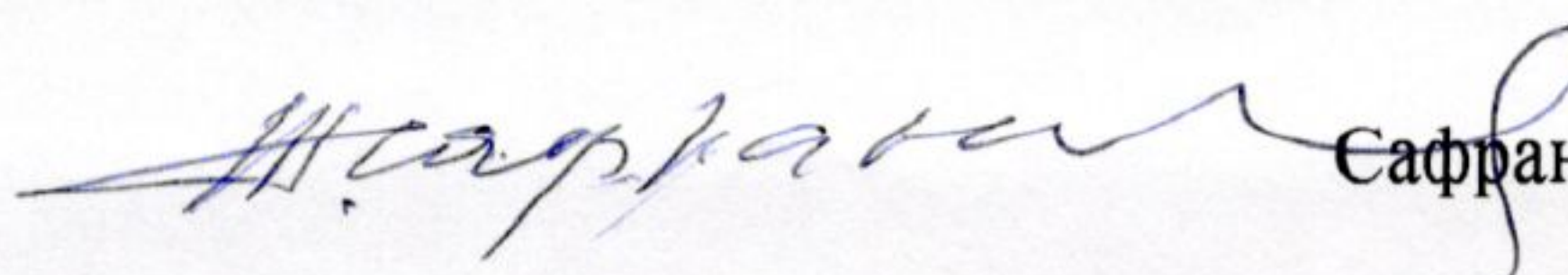
Наукові монографії

1) Абдулоєва О.С., Данько К.Ю., Проценко Ю.В., Подобайло А.В. Природа національного природного парку «Пирятинський». - К.: Талком, 2017.- 179 с.

2) Кравченко Э.А. и др. От бронзы к железу: хозяйство жителей Инкерманской долины (по материалам исследований поселений Уч-Баш и Сахарная Головка) // Э.А. Кравченко, С.А. Горбаненко, Л.В. Горобец, Р.В. Кройтор, С.Н. Разумов, М.С. Сергеева, Е.Ю. Яниш. Киев: Институт археологии НАН Украины, 2016. – 318 с.

3) Handzyura V. Influence Of Hpp On Fauna Closely Near 152 15. On The Vertebrate Threatened Fauna In The Area Of Construction Of Small Hpp Near Village Of Holoshyno (Ivano-Frankivsk Province). Issues and challenges of small hydropower development in the Carpathians region (hydrology, hydrochemistry, and hydrobiology of watercourses). Edition: Uzhhorod-L'viv-Kyiv : Hydroecological Society "Uzh", 2016. - 196 p., Publisher: "Lira" Publisher (Uzhhorod, Ukraine), Editor: Andrey A. Kovalchuk– P. 152-159. DOI: 10.13140/RG.2.1.4524.5205/1

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

Основні статті у наукових журналах

Lukashev D. V. Accumulation of Heavy Metals by Pond Snail *Lymnaea stagnalis* as Index of Pollution of Small Water Bodies // *Hydrobiological J.* – 2015. – Vol. 51. – P. 67-73.

Сафранов Т. А., Лукашов Д. В., Шелест З. М., Владимірова О. Г., Чугай А. В. Стандарти вищої екологічної освіти України: сучасний стан та проблеми реалізації // *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна серія «Екологія».* – 2017. – Вип. 16 – С.141-149.

Borisov Y.M., Kryshchuk I.A., Gaiduchenko H.S., Cherepanova E.V., Zadyra S.V., Levenkova E.S., Lukashov D.V., Orlov V.N. Karyotypic differentiation of populations of the common shrew *Sorex araneus* L. (Mammalia) in Belarus // *Comparative Cytogenetics* – 2017. – 11(2). P. 359–373.

Гандзюра В.П., Корево Н.И. особенности фосфорного баланса рыб в условиях повышенного содержания Cd^{2+} в воде // *Труды ВНИРО.* – 2016. – Т. 162. – С. 91-97;

Гандзюра В.П. Оценка состояния гидроэкосистем, качества среды обитания и экотоксикологических эффектов по изменениям энтропии системы // *Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Біологія. Спец. Випуск: Гідроекологія.* – 2015. – №3-4 (64). – С. 112-116.

Burian Z. V., Trokhymets V. M., Gandzyura V. P. Seasonal dynamics of the littoral zooplankton groups of the Uday river within the national nature park "Pyryatynsky" // *Biosystems diversity* – 2017. – V. 25, №3. – P. 197-202.

Гандзюра В.П., Коваленко В.Ф., Злацький І.А, Осмалений М.С., Пелішенко О.В. Адаптація риб і ракоподібних до токсичного водного середовища // *Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Біологія.* – 2017. – №4(71). – С. 85-92.

Trokhymets V.M. , Lukashov D.V. Spatial-temporal dynamics of littoral zooplankton community of the Aleksandrivka reservoir // *Вісник Київського університету (Біологія).* – 2016. – В. 2 (72). – С. 75–80.

Trokhymets V.M. Species diversity and seasonal dynamics of littoral zooplankton community structures of the Bakshalynske reservoir // *Studia Biologica.* – 2016. – № 2, Т. 10. – С. 183-194.

Trokhymets V. N. Dynamics of Littoral Zooplankton Communities of the Kiev Reservoir // *Hydrobiol. J.* – 2016. – V. 52, № 4. – P. 32–41.

Burian Z.V., Trokhymets V.M. The temporal dynamics of zooplankton communities of different types of water bodies within Ichniansky National Park // *Biosystems Diversity.* – 2017.

Abduloieva O.S. Harvesting of common reed in the national nature park "Pyriatynskyi" (Ukraine): capacity and opportunities for nature protected area management. / O.Abduloieva, A.Podobaylo // *Чорноморський ботанічний журнал.* – 2014. – 10 (4). – С.527-539.

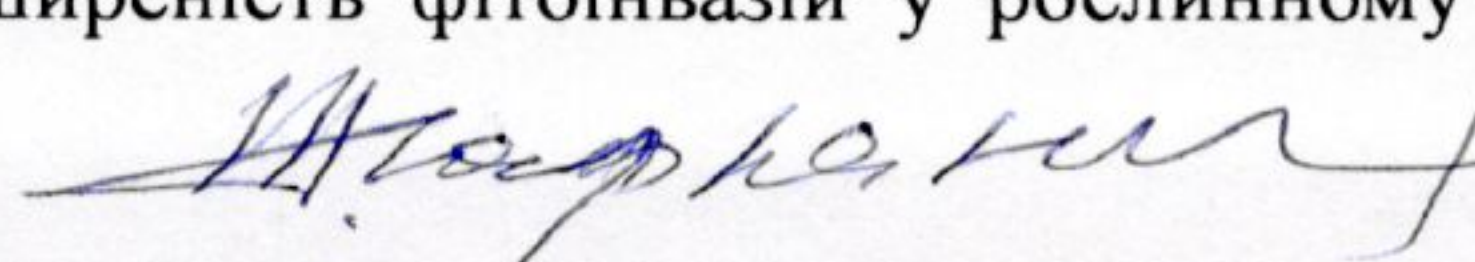
Шевчик В.Л., Подобайло А.В., Вашека О.В., Сенчило О.О. Водна рослинність ділянки русла річки Удай в межах національного природного парку «Пирятинський» // *Заповідна справа.* – 2014. – Т.20. – Вип.1. – С.52-54.

Юришинець В.І., Корнюшин В.В., Подобайло А.В. Перша знахідка плероцеркоїдів *Ligula pavlovskii* Dubinina, 1959 (Cestoda Diphyllobothriidae) у бичків з прісноводного Каховського водосховища // *Гидробиологический журнал.* – Том 52. – № 6 (312). – 2016. – с.88-98.

Романь А., Куцоконь Ю., Подобайло А. Ретроспективний аналіз сучасного станку іхтіофауни басейнів річок Вільшанка і Тясмин // *Біологічні студії.* – 2017. – Т.11. – № 2. – С. 125-136.

Абдулоєва О.С. Поширеність фітоінвазій у рослинному покриві національного

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

природного парку «Пирятинський». / О.С.Абдулоєва, Н.І.Карпенко // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – 2015. Вип.69. – С. 191–201.

Абдулоєва О.С., Голубцов О.Г. Розподіл рослинності та видової фіторізноманітності у ландшафтах національного природного парку "Пирятинський" / Заповідна справа. – 2015. – 1. – С.10-18.

Абдулоєва О.С., Коваленко О.А. Методичні аспекти картування оселищ в національному природному парку «Пирятинський» (Полтавська обл.) / Мережа NATURA2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні. Матер.наук.-практ.семінару. Серія «Conservation biology in Ukraine». 15.02.2017, Київ. - вип.1. - К: LAT@K, 2017. - С.9-14.

Matushkina N. A., Buy D., Lambret P., 2016. Egg clutch patterning in *Lestes virens* (Odonata, Lestidae) with evolutionary emphasis on endophytic oviposition in lestad dragonflies. *Insect Science* 23(6): 781–924.

Matushkina N.A., Riasanov S.V., Shyriaieva D.V., Gorobchishin V.A., Gumovsky A.V., 2016. Tritrophic association on dandelion in a European capital city: a pilot quantitative study for the herbivore weevil *Gloeocanus punctiger* and its parasitoid wasp *Entedon costalis*. *Urban Ecosystems* 19(3): 1119–1130.

Matushkina N., Lambret P., Gorb S., 2016. Keeping the golden mean: plant stiffness and anatomy as proximal factors driving endophytic oviposition site selection in a dragonfly. *Zoology* 119: 474-480.

Matushkina N., 2016. First record on extra-abdominal processes in adult dragonflies (Insecta, Odonata). *International Journal of Odonatology* 19(1-2): 53-61.

Stetsun H., Matushkina N., 2016. Morphology of the sting apparatus of the digger wasp *Oxybelus uniglumis* (Linnaeus, 1758) (Hymenoptera, Crabronidae), with emphasis on intraspecific morphological variability and behavioural plasticity. *Insect Systematics & Evolution* 47: 347-362.

Matushkina N., 2017. Ovipositor setation in oldest insects (Insecta: Archaeognatha) revealed by SEM and He-Ion microscopy. *Micron* 101 (2017) 138–150.

Мякушко С.А. Гетерогенність популяцій гризунів на термінальних фазах динаміки щільності» // *Ukrainian Journal of Ecology*, 2018, 8(1), 97–102.

Мякушко С.А. Багаторічні зміни просторової структури популяцій рудої нориці (*Myodes glareolus*) грабової діброви // *Biosyst. Divers.*, 2017, 25(3), 169-173.

Мякушко С.А. Співвідношення різних форм мінливості в популяціях двох видів нориць // *Наук. записки Терноп. нац. пед. ун-ту. Сер. Біол.*, 2016, №3-4 (67), 84-90.

Мякушко С.А. Проявлення изменчивости признаков на индивидуальном и групповом уровнях (на примере популяций грызунов) // *Розвиток науки у вік інформаційних технологій. Зб. статей, Ч. 1.* – К.: ЦНП, 2016. – С. 18-22.

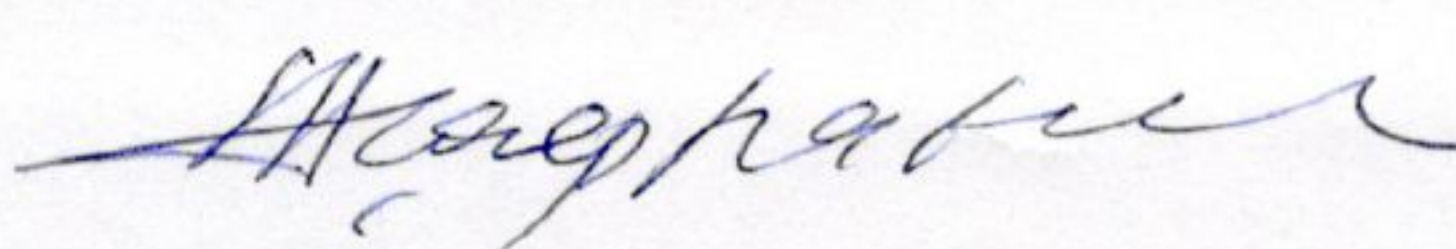
Балан П.Г. Кліщі-церконіди (Acari, Mesostigmata: Zerconidae) зони змішаних лісів України // *Вісник Київського університету. Біологія.* – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2017. – Вип. 1(73). – С. 17-19.

Проценко, Ю. В., В. А. Горобчишин *Роющие осы* (Hymenoptera: Sphecidae, Crabronidae), занесённые в Красную книгу Украины // *Изв. Харьк. энтомол. о-ва.* — 2015. — Т. XXIII, вып. 2. — С. 20–28.

Карлащук, С. Попелиця *Masonaphis* sp. (Homoptera: Aphidoidea) – новий небезпечний шкідник рододендронів в Україні *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Інтродукція та збереження рослинного різноманіття.* – 2015. – N 1 (33). - С.60-62.

Gorobets L., Kovalchuk O. Birds in the Medieval culture and economy of the East

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

Slavs in the 10-13th cent. AD // Environmental Archaeology: The Journal of Human Palaeoecology. – 2017. – Vol. 22. - Issue 2. - P. 147-165.

Zelenkov N.V., Volkova N.V., Gorobets L.V. Late Miocene buttonquails (Charadriiformes, Turnicidae) from the temperate zone of Eurasia // Journal of Ornithology. – 2016. Vol. 157, Issue 1. p.85-92.

Zvonok E., Gorobets L. A record of a landbird (Telluraves) from the Eocene Ikovo locality (East Ukraine) // Acta zoologica cracoviensia. – 2016. - 59(1). – P.:37-45.

Kovalchuk O. M., Gorobets L. V., Syromyatnikova E. V., Danilov I. G., Titov V. V., Krakhmalnaya T. V., Rekovets L. I. and Zelenkov N. V. Vertebrates from the Pontian of the Shkodova Gora Locality (Northwestern Black Sea Region, Upper Miocene) // Paleontological Journal. - 2017. - Vol. 51, No. 4. - P. 414–429.

Chubur A.A., Gorczyca K., Kovalchuk O.M., Gorobets L.V. and Schellner K. Osteological remains from the feudal castle Przewłoka (13–14th centuries AD, Poland) // Journal of Archaeological Science: Reports. – 2016. – Vol. 9. – P. 646-653.

З 2013 р. кафедра екології та зоології здійснює видання наукового журналу «Заповідна справа», який включено до переліку фахових видань України (Наказ МОН України №455 від 15.04.2014 р.). Лукашов Д.В. є заступником відповідального редактора.

7.2. Науково-дослідна робота студентів

Значну увагу колектив кафедри екології та зоології приділяє науковій роботі студентів. Студенти активно залучаються до виконання роботи за кафедральними науковими напрямками, беруть участь у виконанні планових НДР при проведенні експериментальних та обчислювальних робіт, в теоретичних дослідженнях. Як результат, студенти кафедри мають високу публікаційну активність. Протягом 2015-2017 рр. ними було опубліковано 6 статей у наукових журналах та 23 тези доповідей на наукових конференціях:

Кілочицька Н.П., О.В. Стеценко Зміни кількісного та якісного складу антропофільних видів кровосисних комарів комарів Канівського природного заповідника // Науковий вісник східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2016. - № 3 - С. 84-87.

Кілочицька Н.П., Стеценко О.В. Кровосисні комарі (Diptera; Culicidae) Пирятинського району – Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. Серія Біологія. – Київ – 2017. - №2(74). – С. 37-39.

Lukashov D. V., Levchenko I. V. Seasonal changes of resources and structure of hornbeam forest litter of Kaniv nature reserve (Ukraine) // "Заповідна справа" ("NatureConservation"). – 2015. – Т. 21, №1. – С. 61-66.

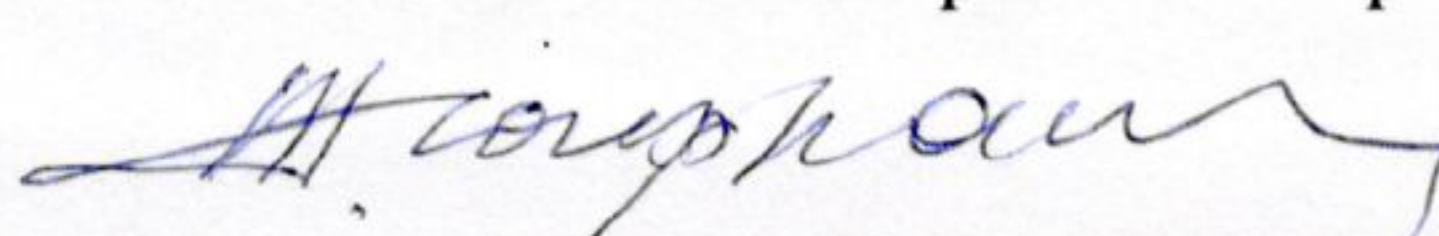
Papurina T. B., Lukashov D. V. Heavy metals in young fish from river Uday of National Nature Park "Pyryatynsky" (Poltava region, Ukraine) // "Заповідна справа" ("NatureConservation"). – 2015. – Т. 21, №1. – С. 78-83.

Matushkina N.A., S.V. Riasanov, D.V. Shyriaieva, V.A. Gorobchishin, A.V. Gumovsky Tritrophic association on dandelion in a European capital city: a pilot quantitative study on the herbivore weevil *Glocianuspunctiger* and its parasitoid wasp *Entedoncostalis* // Urban Ecosystems. – 2016. – V. 19, Is. 3, pp. 1119–1130.

Levchenko I. V., Lukashov D. V. Influence of climatic conditions on the cellulose decomposition rate in hornbeam oak wood litter of Kaniv Natural Reserve // «Заповідна справа» («Nature Conservation»). – 2016. – Т. 22, №1. – С. 35-42.

Також студенти залучаються до участі у міжнародних наукових конкурсах наукових досліджень, виконанні малих екологічних грантів та проектів:

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

1) Прихисток для дикої природи (Wildlife shelter) 4-й міжнародний конкурс «The Quarry Life Award 2018» (ПрАТ «ХайдельбергЦемент Україна»), Проценко Ю.В., Горобчишин В.А., Васнецова М.М., Гарбуз О.А., Тодосієнко Е.С. (2018 р.).

2) Коротка наукова стипендія (Research Grants – Short-Term Grants) Німецької служби академічних обмінів DAAD, Кільський університет імені Крістіана Альбрехта (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel), місто Кіль, Німеччина, Стецун Г.А. (2018 р.).

3) Erasmus+ credit mobility, м. Констанц, Німеччина, Марущак О.Ю. (2016).

4) The twelfth annual water conference “Conference on the Physics, Chemistry and Biology of Water”, 26-29 жовтня 2017. Постерна сесія. Нагороджений сертифікатом за 2 місце за найкращу постерну доповідь (Оскирко О. С.).

5) XIV Міжнародна наукова конференція студентів і аспірантів «МОЛОДЬ І ПОСТУП БІОЛОГІЇ», 10-12 квітня 2018 року, Зіньковський А – 1 місце, Савченко М – 1 місце.

6) Грант Фонду Руфорда «Впровадження заходів з відновлення та управління природними оселищами в національному природному парку «Пирятинський». Грудень 2015 – вересень 2017. Участь в експедиціях НПП «Пирятинський» Рудницька О., Фролова П., Головатий А., Кошовий І., Сибільков Р.

Якість навчальної та наукової роботи студентів можна оцінити за результатами Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та Всеукраїнських олімпіад з екології. Зокрема, у 2015 р. – зайнято 3 місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» серед класичних ЗВО (Рудницька О.С.), у 2016 р. – 2 місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» серед класичних ЗВО (Гладиш А.В.), у 2017 р. – 3 місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» серед класичних ЗВО (Міщенко О.О.) та 3 місце на Всеукраїнській олімпіаді з дисципліни «Екологія» (Гладиш А.В.), у 2018 р. – 2 місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді за напрямом підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» серед класичних ЗВО (Тесьолкіна Т.С.).

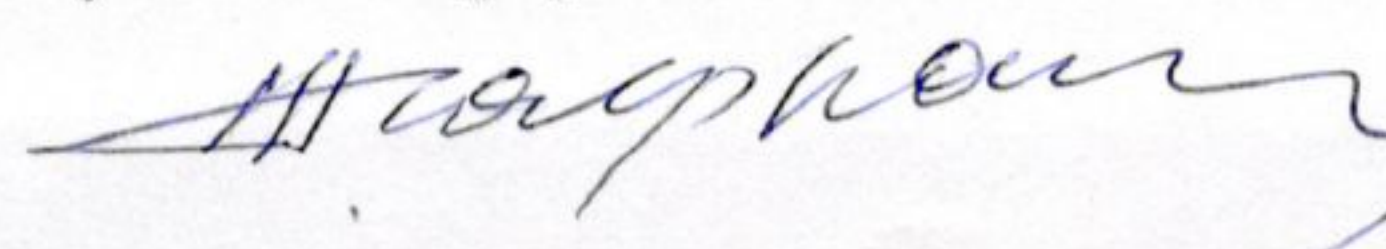
7.3. Міжнародні зв'язки

Важливим вектором науково-дослідної, науково-методичної, організаційно-виховної роботи кафедри екології та зоології є спрямованість на інтеграцію до співпраці з провідними академічними та науковими установами зарубіжжя.

Співпраця здійснюється відповідно до двосторонніх підписаних договорів, зокрема з такими зарубіжними установами: кафедрою екології Державного Університету ім. Яна Коменського, Братислава (Словакія), Інститутом геології Університету Ла-Коруньї (Іспанія), Науково-дослідним інститутом Зенкенберг і Музеєм історії природи (Німеччина), університетом Шізуоки (Японія), університетом Ювяскюля (Фінляндія), Інститутом біології університету м. Лунд (Швеція).

Міжнародне співробітництво кафедри екології та зоології із зарубіжними партнерами відповідно до предмету договорів передбачає організацію спільних наукових та науково-практичних заходів; обмін аналітичною і науковою інформацією, науковими матеріалами, зокрема, у галузі екології та охорони навколишнього середовища; впровадження сумісних програм консультування і аналізу (обмін інформацією про стан ринків і ринкові можливості); проведення сумісного спонсорства конференцій (запрошення на наукові конференції викладачів і студентів); підготовку та

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

опублікування спільних публікацій (наукові статті і підручники); обмін навчальними матеріалами, статтями і іншими публікаціями; проведення спільних нарад і наукових форумів, підвищення академічної мобільності; проведення спільних наукових досліджень з екології, стажування в університетах.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що результати наукової діяльності колективу кафедри екології та зоології свідчать про актуальність та перспективність наукових досліджень, а також підтверджує їх відповідність вимогам акредитації. Кафедра інтенсивно і плідно проводить науково-дослідну роботу, спрямовану на вирішення актуальних екологічних проблем із залученням здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека». Міжнародна співпраця університету та кафедри дозволяє проводити навчальний процес та наукову роботу на високому рівні.

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

Показники успішності. Результати зимової заліково-екзаменаційної сесії 2017 – 2018 навчального року на другому курсі магістратури за спеціальністю 101-Екологія засвідчили достатню теоретичну та практичну підготовку студентів. У цілому абсолютна успішність складає 100%, якість навчання – 71 %, середній бал – 4,1.

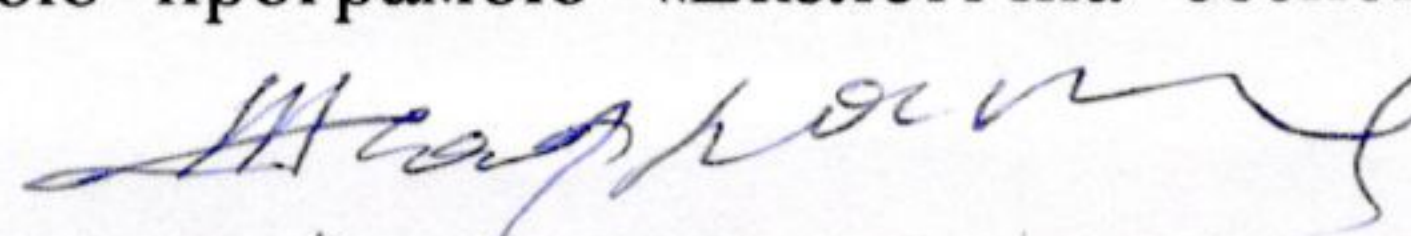
Згідно навчального плану підсумкова атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія здійснювалася у формі комплексного іспиту за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека». За результатами складання іспиту абсолютна успішність становить 100%, якісний показник – 100 %. Як свідчать протоколи Екзаменаційної комісії під час комплексного іспиту за програмою підготовки випускники показали високий освітній рівень, ґрунтовні знання із дисциплін циклів загальної та професійної підготовки.

Контрольне вимірювання залишкових знань. Під час експертної перевірки були проведені комплексні контрольні роботи (ККР) з дисциплін: «Безпека виробництва та охорона праці в галузі», «Управління екологічними ризиками», «Екологічна стандартизація і сертифікація», «Менеджмент природних ресурсів», «Організація природоохоронної діяльності на підприємстві», «Управління та поводження з відходами», «Інженерна екологія», «Інструментальні методи дослідження якості довкілля». Комплексні контрольні роботи було виконано відповідно до графіка, затвердженого ректором університету і погодженого з головою експертної комісії (додаток Г).

За результатами проведення ККР абсолютна успішність склала 100% з усіх циклів перевірених дисциплін (додаток В). З циклу обов'язкових навчальних дисциплін якість навчання склала – 100 %, середній бал – 4,37. З циклу дисциплін вільного вибору студента якість навчання становила 100%, середній бал – 4,44. Як свідчать результати виконання комплексних контрольних робіт, студенти показали високий рівень професійної підготовки, проявили творчий підхід при вирішенні ситуаційних задач, пов'язаних з вибором і обґрунтуванням оптимальних варіантів виконання розрахункових робіт. Якісна успішність виконання контрольних робіт з циклу обов'язкових навчальних дисциплін становить 81%. Якісна успішність виконання контрольних робіт з циклу дисциплін вільного вибору студента становила 83%.

Проаналізувавши і зіставивши результати екзаменів, написання ККР при самоаналізі та результати проведення ККР під час роботи експертної комісії для студентів за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» спеціальності 101-

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

Екологія, експертна комісія відзначає, що показник якості знань у порівнянні із самоаналізом у цілому не змінився. Загалом результати виконання ККР під час роботи експертної комісії студентів за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідають державним вимогам.

Якість виконання випускних кваліфікаційних робіт за програмою підготовки. Про належний рівень підготовки здобувачів зі спеціальності 101-Екологія свідчать результати захисту випускних кваліфікаційних робіт магістра за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека», які виконуються з метою перевірки опанування загальних компетентностей ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК08*. Здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни. Фаховими компетентностями. ФК11. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. ФК13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. ФК15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. ФК21. Здатність поєднувати основні форми діяльності підприємства (установи) з охороною довкілля.

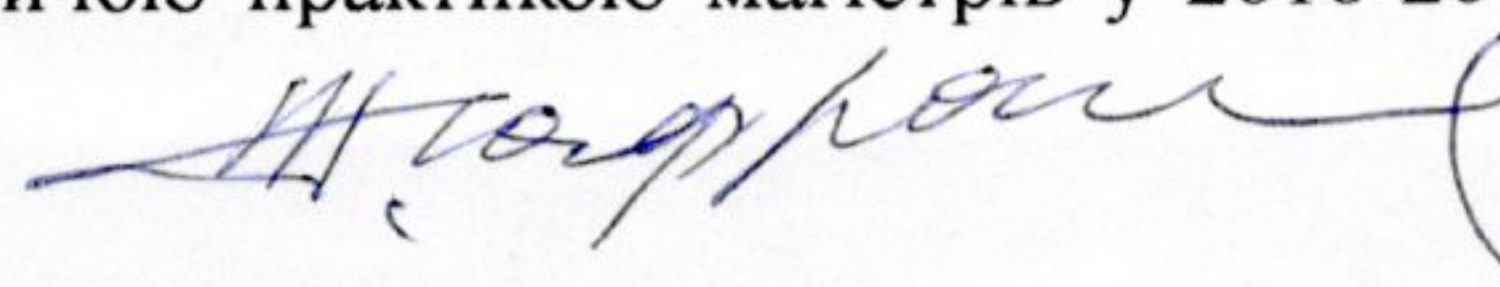
Випускні кваліфікаційні роботи магістра відповідають тематиці дипломних робіт (проектів), яка розроблена кафедрою екології та зоології та затверджена директором ННЦ «Інститут біології та медицини». Тематика робіт є актуальною, відповідає спеціальності фахівців і потребує проведення самостійних досліджень здобувачами. Оформлення випускних робіт в цілому відповідає Методичним рекомендаціям щодо оформлення курсових та випускних кваліфікаційних робіт (Затв. вченою радою ННЦ «Інститут біології та медицини», протокол № 10 від 10.04.2017 р.)

Експертна комісія взяла участь у засіданні Екзаменаційної комісії при проведенні захисту випускних кваліфікаційних робіт 12.06.2018 р. (ауд. 434). Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» показали високий рівень виконання дослідницьких робіт, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння представляти результати власних досліджень. Абсолютна успішність захистів випускних кваліфікаційних робіт становить 100%, якісна успішність – 80%, середній бал – 4,4.

Якість звітів про виробничу практику. У навчальному плані підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» передбачено проведення виробничих практик зі спеціальності. Студенти проходять практику на підприємствах та установах (Канівський природний заповідник, Національний природний парк «Пирятинський», ПрАТ «Білоцерківський ювелірний завод», Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління Мінприроди України ДЕА, ПАТ «Оболонь», ПрАТ СП «Теріхем-Луцьк», Управління житлово-комунального господарства та комунальної власності Хмельницької міської ради, ТОВ «ОСІ Фуд Солюшнс Україна», Сіверсько-Донецьке БУВР, ДП «Волиньстандартметрологія») відповідно до укладених договорів або угод про співробітництво.

Випусковою кафедрою розроблені програми виробничих практик, у яких детально висвітлюються їх мета, зміст, форми та методи контролю, звітність та підведення підсумків. Перед кожною практикою проводяться інструктивно-настановчі збори. Керівництво виробничою практикою магістрів у 2016-2017 н. р. здійснювалося

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

завідувачем кафедри екології та зоології проф. Д.В. Лукашовим. Аналіз щоденників та звітів студентів із практик підтверджує повноту відображення основних положень програми практики, наявність висновків і пропозицій майбутніх фахівців. Абсолютна успішність проходження виробничої практики становила 90%, якісна успішність – 80 %, середній бал – 4,6.

Питання про стан проходження практик постійно заслуховуються на засіданнях кафедри екології та зоології. Щорічно у лютому місяці питання стану підготовки до проведення навчальної та виробничої практик виносяться на обговорення вченої ради ННЦ «Інститут біології та медицини». Як свідчить аналіз звітів магістрантів, реалізація програми практики забезпечує практичне втілення набутих у процесі навчання знань, їх конкретизацію в контексті діяльності за фахом, формування у магістрантів професійних умінь і навичок прийняття самостійних рішень, систематизації та актуалізації отриманих знань. Належна увага приділена науковій складовій практики.

Висновок: Якість підготовки здобувачів вищої освіти здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка відповідає Державним вимогам до акредитації.

9. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

За період дії ліцензії на провадження освітньої діяльності щодо підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія зауваження та приписи контролюючих державних органів, а також претензії юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності навчального закладу відсутні.

10. Показники відповідності підготовки фахівців за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» зі спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

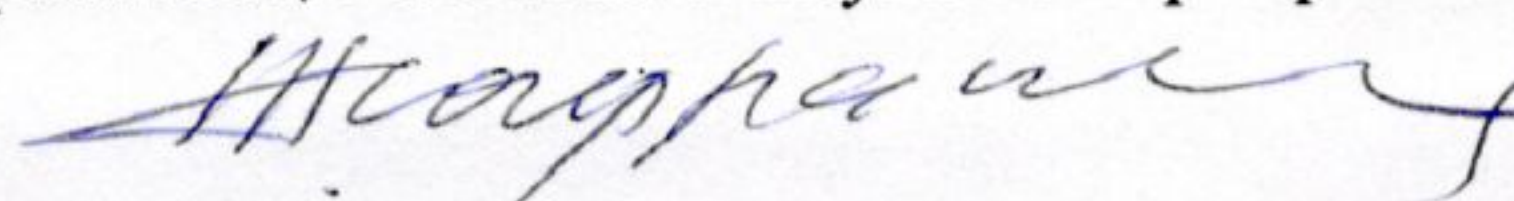
Порівняльні таблиці дотримання Київським національним університетом імені Тараса Шевченка кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти та нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» наведено в Додатках А – Б.

11. Загальні висновки, зауваження і рекомендації експертної комісії

Проаналізувавши матеріали, подані на первинну акредитацію та перевібивши на місці результати діяльності закладу вищої освіти з надання освітніх послуг експертна комісія зробила наступні загальні висновки:

- Київський національний університет імені Тараса Шевченка є потужним закладом вищої освіти, в якому сформувалася визнана система підготовки висококваліфікованих фахівців із сучасних спеціальностей, які здатні ефективно працювати в ринкових умовах та вирішувати актуальні проблеми екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування. В університеті наявні всі нормативно-правові документи, необхідні для реалізації освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» зі

Голова комісії

 Сафранов Т.А.

спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

- Показники прийому не перевищували встановлених ліцензованих обсягів. Державне замовлення виконується на 100 %. Ліцензований обсяг підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія використовується неповністю, але випускова кафедра докладаеть достатньо зусиль для розв'язання проблем щодо формування контингенту студентів.

- Навчання за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» зі спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відбувається відповідно до вимог поки що чинних Галузевих стандартів вищої освіти України, а також з урахуванням вимог проекту Стандарту вищої освіти України щодо підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія.

- Методичне забезпечення навчальних дисциплін (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до проведення практичних і семінарських занять) складає 100 %.

- Кадровий склад випускової кафедри відносно збалансований, є достатня кількість докторів та кандидатів біологічних та сільськогосподарських наук. Випускову кафедру очолює доктор біологічних наук за спеціальністю 03.00.16-екологія, професор по кафедрі екології та охорони навколишнього середовища Лукашов Д.В., відомий фахівець у галузі екології, який є керівником проектної групи за спеціальністю 101-Екологія в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

- Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення навчального процесу, його стан та якість дозволяє проводити підготовку фахівців-екологів на високому науково-методичному рівні.

- На випусковій кафедрі проводиться активна науково-дослідна робота, спрямування якої відповідає спеціальності 101-Екологія, що дозволяє підвищити наукоємність навчального процесу цієї спеціальності. Міжнародна співпраця дозволяє проводити навчальний процес та наукову роботу на високому рівні, покращувати матеріальне забезпечення кафедри сучасним професійним обладнанням.

- Київський національний університет імені Тараса Шевченка має необхідну соціально-культурну інфраструктуру, що сприяє формуванню особистості студентської молоді.

- Показники успішності та якості виконання ККР, комплексного іспиту за програмою підготовки, захисту випускної кваліфікаційної роботи, звітів із виробничої практики відповідають критеріям та вимогам щодо якісної підготовки магістрів за спеціальністю 101-Екологія.

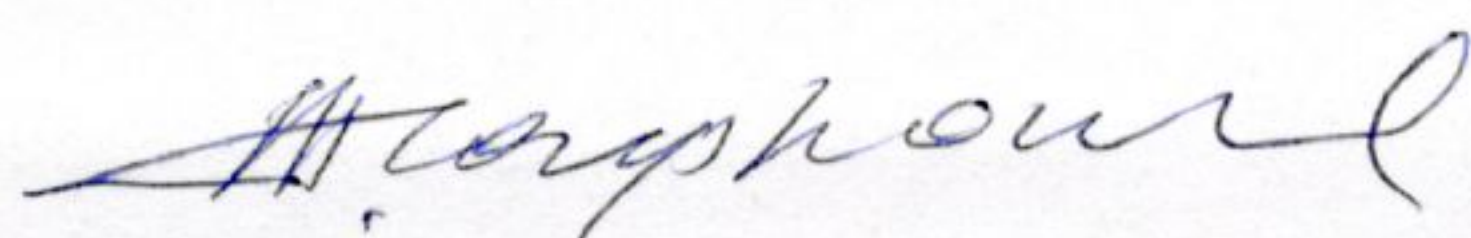
Експертна комісія вважає за доцільне висловити рекомендації, які однак, не впливають на загальне позитивне рішення про підсумки акредитаційної експертизи підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека»:

1) активізувати роботу із посилення профорієнтації та формування контингенту студентів із метою більш повного заповнення ліцензійного обсягу;

2) поповнювати бібліотечний фонд університету і кафедри сучасними підручниками українською та англійською мовами, міжнародними періодичними науково-технічними виданнями з проблем екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування;

3) активізувати закордонне співробітництво викладачів та студентів кафедри з провідними університетами щодо обміну передовим світовим досвідом та науково-методичними надбаннями;

Голова комісії

Сафранов Т.А.

4) продовжувати роботу з оновлення і поповнення матеріально-технічної і інформаційної бази випускової кафедри, зокрема – комп'ютерного обладнання;

5) активізувати залучення здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» до участі у науково-дослідній роботі з подальшою апробацією отриманих результатів у періодичних виданнях та на наукових конференціях.

6) розширити тематику випускних кваліфікаційних робіт магістрів, спрямованих на вирішення актуальних проблем з екологічної безпеки на локальному, регіональному та державному рівнях.

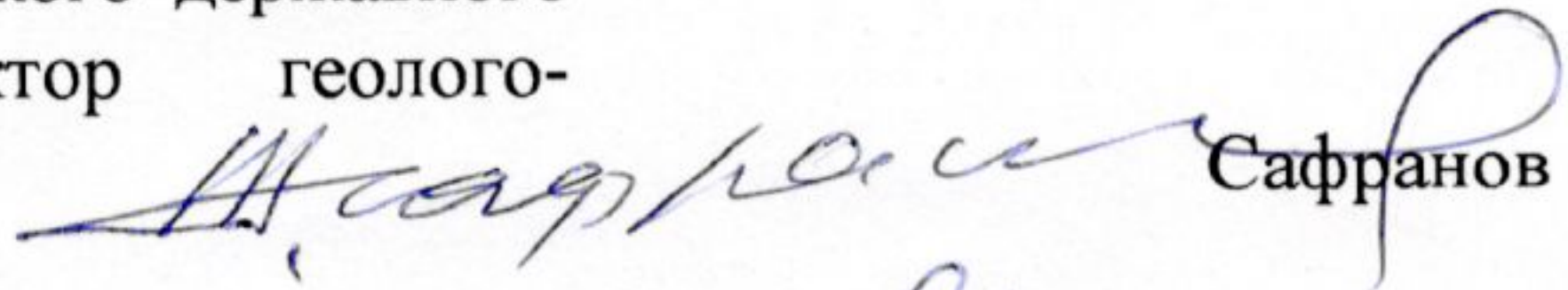
11. Підстави для акредитації Київського національного університету імені Тараса Шевченка

На підставі аналізу поданих на первинну акредитацію матеріалів та перевірки результатів діяльності на місці, оцінки спроможності Київського національного університету імені Тараса Шевченка проводити освітню діяльність, експертна комісія дійшла висновку, що кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101-Екологія за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека» відповідають встановленим вимогам до другого (магістерського) рівня вищої освіти і можуть забезпечити державну гарантію якості освіти.

Проведена експертиза дає підстави зробити такий загальний висновок.

На підставі вказаного вище, експертна комісія дійшла висновку про можливість акредитації освітньо-наукової програми «Екологічна безпека» зі спеціальності 101-Екологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти з ліцензованим обсягом 50 осіб.

Голова експертної комісії, завідувач кафедри екології та охорони довкілля Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

 Сафранов Т.А.

Член експертної комісії, професор кафедри екології Хмельницького національного університету, доктор сільськогосподарських наук, доцент,

 Міронова Н.Г.

З експертними висновками ознайомлений
- ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академік НАН України, доктор філософських наук, професор

  Губерський Л.В.

- завідувач кафедри екології та зоології, доктор біологічних наук, професор

 Лукашов Д.В.

13 червня 2018 року

Порівняльна таблиця дотримання Київським національним університетом імені Тараса Шевченка кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Екологічна безпека», другий (магістерський) рівень вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	немає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	вісім осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них три доктори наук, два професори	+ два доктори наук, професори
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	немає
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю		+	
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	немає
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	25	немає
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	47	+32
2) практичної роботи за фахом			
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток	не менше трьох умов підпунктів 1-16 пункту 5 приміток	немає
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	+	+	немає
2) з науковим ступенем та вченим званням			
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	немає

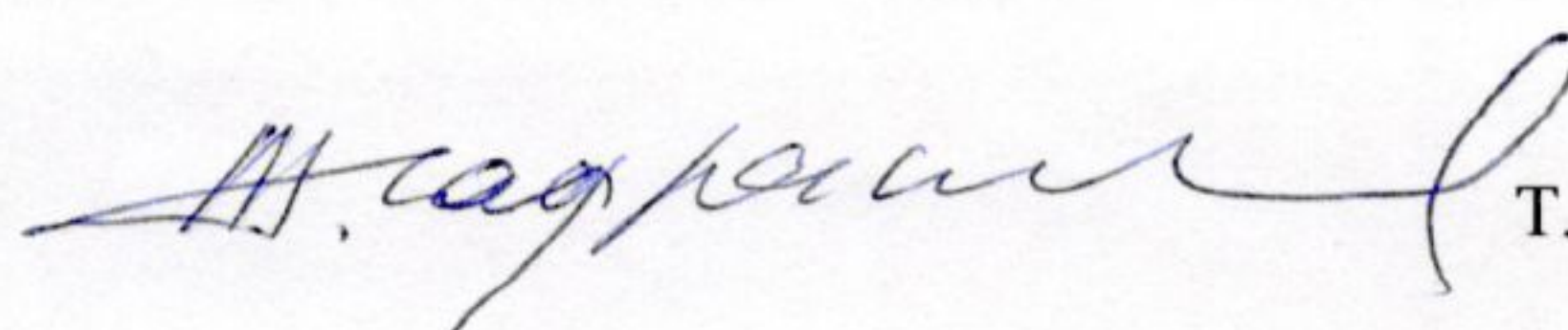
Голова комісії

Т.А. Сафранов

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	13,8	+11,5
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	67	+37
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	немає
2) пунктів харчування	+	+	немає
3) актового чи концертного залу	+	+	немає
4) спортивного залу	+	+	немає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	немає
6) медичного пункту	+	+	немає
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+ 30
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	немає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	немає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	немає
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	немає
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	немає
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	немає

Голова комісії

Т.А. Сафранов

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

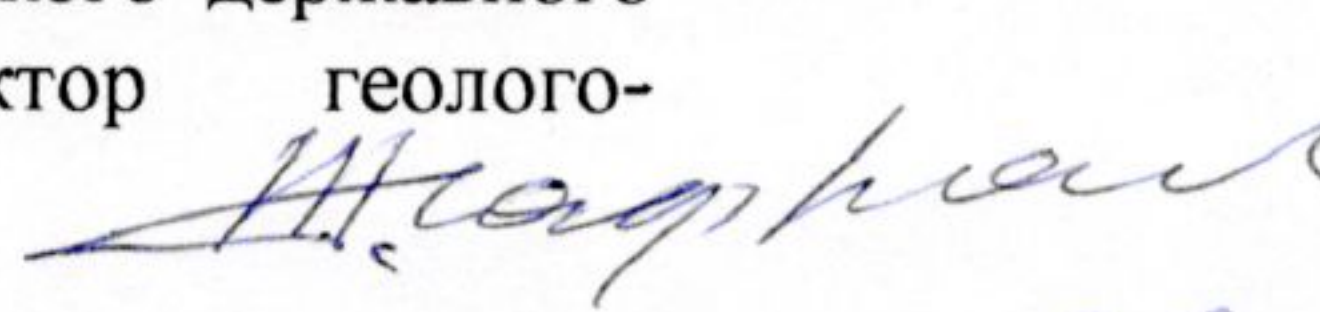
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Започаткування провадження освітньої діяльності

1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	45 найменувань	+40 найменувань
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	немає
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	немає
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	76	+16

* за другим (магістерським) рівнем

Голова експертної комісії, завідувач кафедри екології та охорони довкілля Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

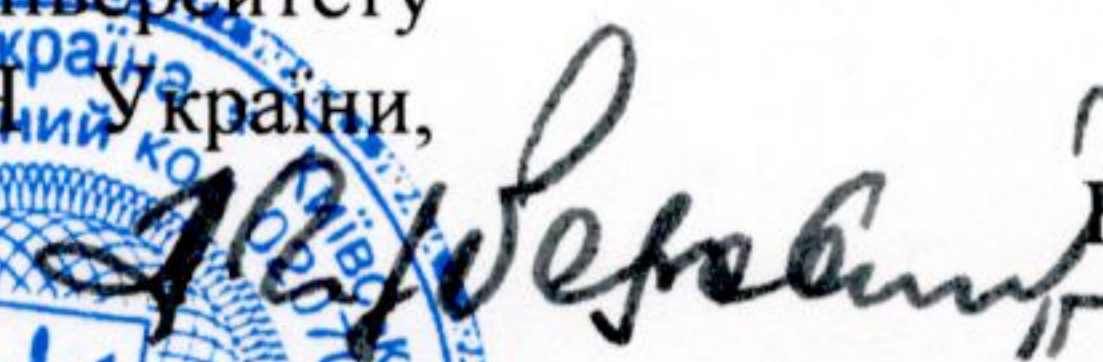
 Сафранов Т.А.

Член експертної комісії, професор кафедри екології Хмельницького національного університету, доктор сільськогосподарських наук, доцент,

 Міронова Н.Г.

З експертними висновками ознайомлений:

- ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академік НАН України, доктор філософських наук, професор

 Губерський Л.В.

- завідувач кафедри екології та зоології, доктор біологічних наук, професор

 Лукашов Д.В.

13 червня 2018 року

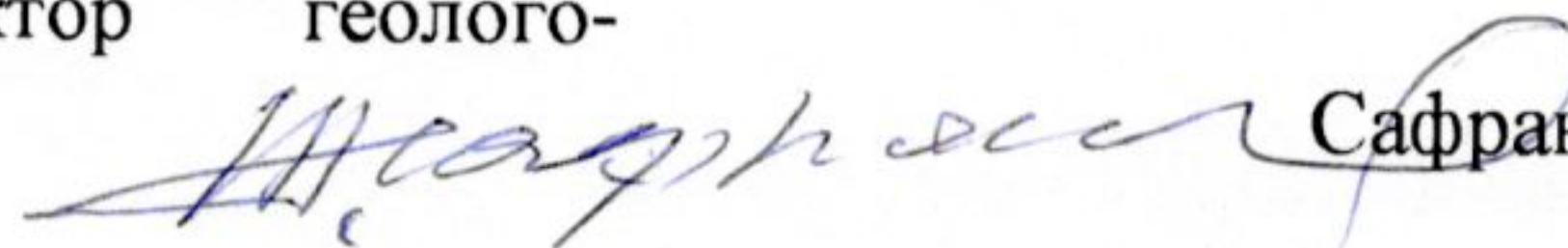

**ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ДОТРИМАННЯ КИЇВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ НОРМАТИВНИХ ВИМОГ ЩОДО ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 101-ЕКОЛОГІЯ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ
ПРОГРАМОЮ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	немає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	немає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	немає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	82	+32
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	81	+31
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	61,9	+11,9

1	2	3	4
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	немає
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	немає

Голова експертної комісії, завідувач кафедри екології та охорони довкілля Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

 Сафранов Т.А.

Член експертної комісії, професор кафедри екології Хмельницького національного університету, доктор сільськогосподарських наук, доцент,

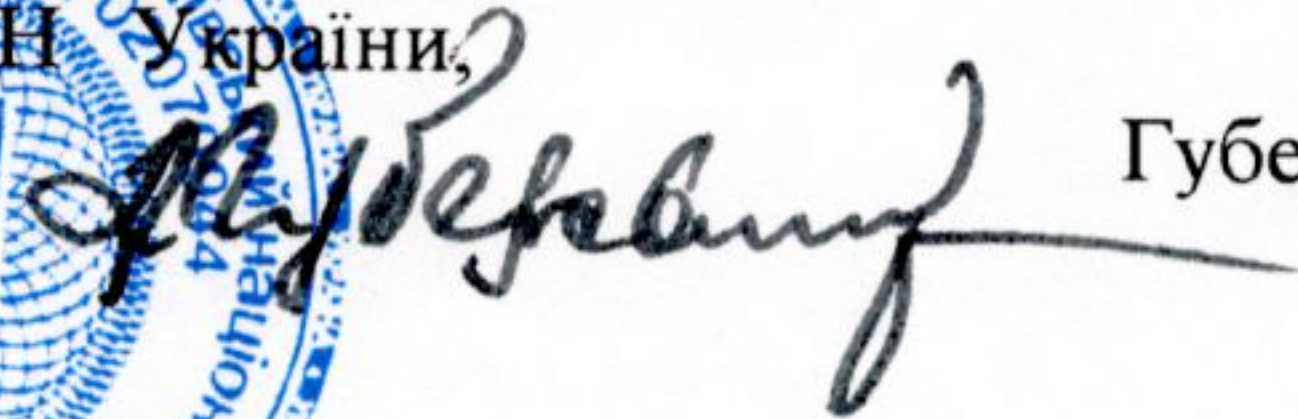

Міронова Н.Г.

З експертними висновками ознайомлений:

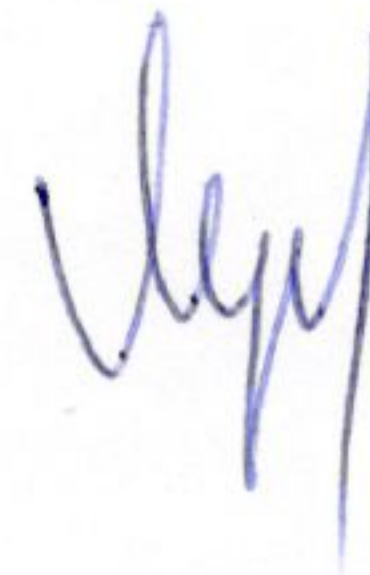
- ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академік НАН України, доктор філософських наук, професор

Губерський Л.В.

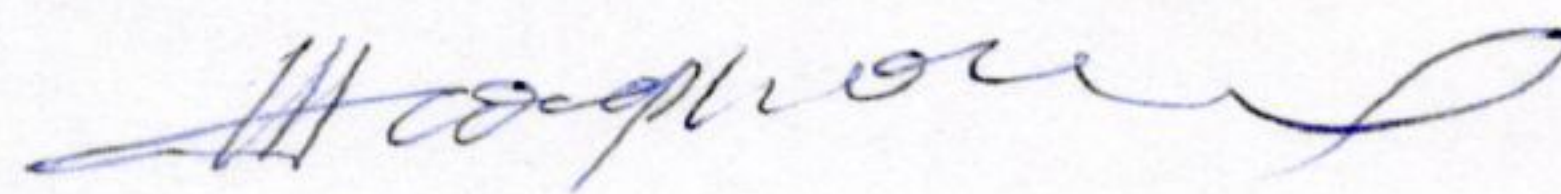
- завідувач кафедри екології та зоології, доктор біологічних наук, професор

Лукашов Д.В.

13 червня 2018 року

Голова комісії

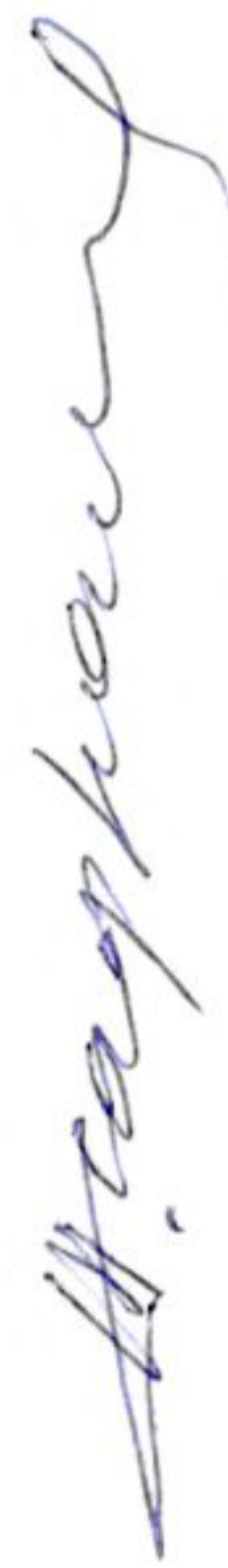

Т.А. Сафранов

**РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕВІРКИ ККР, ОТРИМАНІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
СТУДЕНТІВ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 101-ЕКОЛОГІЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальностей	К-сть студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки										Успішність, %	Якість, %
				К-сть	%	"5"		"4"		"3"		"2"		К-сть	%		
						К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
3 циклу обов'язкових навчальних дисциплін																	
1	Безпека виробництва та охорона праці в галузі	101 Екологія	9	9	100	3	33	4	45	2	22	0	0	100	78		
2	Управління екологічними ризиками	101 Екологія	9	9	100	3	33	5	56	1	11	0	0	100	89		
3	Екологічна стандартизація і сертифікація	101 Екологія	9	9	100	6	67	2	22	1	11	0	0	100	89		
4	Менеджмент природних ресурсів	101 Екологія	9	9	100	2	22	4	45	3	33	0	0	100	67		
	Всього		9	9	100	14	39	15	42	7	19	0	0	100	81		
3 циклу дисциплін вільного вибору студента																	
5	Організація природоохоронної діяльності на підприємстві	101 Екологія	9	9	100	5	56	2	22	2	22	0	0	100	78		
6	Управління та поводження з відходами	101 Екологія	9	9	100	6	67	2	22	1	11	0	0	100	89		

Голова комісії

Сафранов Т.А.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	Інженерна екологія	101 Екологія	9	9	100	8	89	1	11	0	0	0	0	100	100
8	Інструментальні методи дослідження якості довкілля	101 Екологія	9	9	100	2	22	4	45	3	33	0	0	100	67
Всього			9	9	100	21	58	9	25	6	17	0	0	100	83
Разом			9	9	100	35	49	24	33	13	18	0	0	100	82

Голова експертної комісії, завідувач кафедри екології та охорони довкілля Одеського державного екологічного університету, доктор геолого-мінералогічних наук, професор

Міронова Н.Г.

Сафранов Т.А.

Член експертної комісії, професор кафедри екології Хмельницького національного університету, доктор сільськогосподарських наук, доцент,

Губерський Л.В.

Міронова Н.Г.

З експертними висновками ознайомлений:

- ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академік НАН України, доктор філософських наук, професор

Міронова Н.Г.

Губерський Л.В.

- завідувач кафедри екології та зоології, доктор біологічних наук, професор

Лукашов Д.В.

Лукашов Д.В.

13 червня 2018 року

